

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«ЗАХАВАННЕ ГІСТАРЫЧНАЙ СПАДЧЫНЫ — ПРЫЯРЫТЭТ КУЛЬТУРНАЙ ПАЛІТЫКІ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 5 чэрвеня прыняў удзел ва ўрачыстасцях з нагоды асвячэння адноўленай ракі Ефрасінні Полацкай, у якой знаходзяцца мошчы святой. Цырымонія прайшла ў Свята-Крыжа-Узвіжанскіх саборах Спаса-Ефрасіннеўскага жаночага манастыра ў Полацку.

Рака святой Ефрасінні Полацкай была ўпершыню выраблена і ўстаноўлена ў Спаскай царкве Спаса-Ефрасіннеўскага манастыра ў 1910 годзе. У 20-я гады XX стагоддзя яна знікла, і цяпер яе месцазнаходжанне не вядома. Прэзідэнт падтрымаў ініцыятыўу Беларускага Экзархата па аднаўленню ракі, з Дзяржаўнага фонду каштоўных металаў і каштоўных камяняў на гэты год выдзелена 120 к шэрабра.

Пасля прыбыцця ў Полацк кіраўнік дзяржавы аглядзеў Спаса-Праабражэнскі сабор. Там ён азнаёміўся з працэсам растаўрацы ўнікальных фрэсак, якія датуецца XII стагоддзем, наведваў келлю прападобнай Ефрасінні Полацкай, сустраўся са сваяцэннаслужыцелямі.

У час урачыстай цырымоніі ў Свята-Крыжа-Узвіжанскіх саборах Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт, Патрыярх Экзарх усяе Беларусі ўрачыў Аляксандра Лукашэнку Ордэн святога вялікага рэнаісцэаляксандра князя Уладзіміра I ступені. Гэтай вышэйшай узнагароды Рускай праваслаўнай царквы для свецкіх людзей Прэзідэнт Беларусі ўдастоены за значны ўклад у развіццё адносінаў паміж царквой і грамадствам, падтрымку праваслаўя.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ў Беларусі захаванне гістарычнай спадчыны з'яўляецца адным з прыярытэтных напрамкаў культурнай палітыкі. Цяпер дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў уключае больш як 5 тыс. унікальных помнікаў, кожны з якіх — прадмет асаблівага дзяржаўнага клопату. Па даручэнню Прэзідэнта на святой полацкай зямлі, у калісыі беларускай гісторыі, у кароткія тэрміны ажыццэўлена комплексная доўгатэрміновая праграма развіцця горада Полацка і Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка. Старажытны горад стаў культурным і турыстычным цэнтрам Беларусі. Прэзідэнт сказаў аб тым, што аб'яднаная ідэя, інтэрнацыяналізм у Беларусі пайшлі менавіта ад Ефрасінні Полацкай. «Духоўнасць і інтэрнацыяналізм — тры рысы беларускага народа, якія мы не павінны страціць», — перакананы кіраўнік дзяржавы.

«Гістарычная памяць — гэта фундамент патрыятызму, аснова выскароднага пачуцця любові і навап чалавека да сваёй Айчыны. Нам добра вядома, да чаго можа прывесці забыццё гістарычнага мінулага і зневажанне правераных стагоддзямі маральна-каштоўнасцяў, на якіх трымаецца пераможнае пакаленне. Непазбежным вынікам такой знявагі да памяці народа з'яўляецца крушэнне дзяржаў і гуманітарныя катастрофы, якія прыводзяць да чалавечых ахвяраў, шматлікіх трагедый у лёсах людзей і цэлых краін», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Пасля ўрачыстай цырымоніі Аляксандр Лукашэнка ўсклаў кветкі да помніка прападобнай Ефрасінні Полацкай.

Затым Прэзідэнт азнаёміўся з вынікамі выканання Комплекснай доўгатэрміновай праграмы развіцця Полацка і Нацыянальнага Полацкага гісторыка-культурнага музея-запаведніка...

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

6 ЧЭРВЕНЯ 2007 г. СЕРАДА

№ 103 (25968)

Кошт 400 рублёў

ВЫДАЕЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 Г.

РОДЗІЧЫ

Першы дзіцячы дом сямейнага тыпу ў Чачэрску з'явіўся дзевяць гадоў таму, калі Галіна Родзіч прывезла з сіроўкага прытулку маленькага чужога чалавека, пазаблуенага звычайнай башкоўкай апякі. А ў Родзічу было ўжо шэсць сваіх, родных... Майстар вытворчага навучнага мясцовага ПТВ-186 яшчэ не ведала, наколькі вялікай стане яе сям'я. За сваімі выхаванцамі ёй даводзілася ехаць у дзіцячыя дамы ў Жлобін, Калінкавічы, Добруш, Гомель, Рэчыцу.

— Спачатку я настроена была браць толькі дзіцячынак, але потым забірала і хлопчыкаў, — быў шкадаваннем прыгадавае гаспадыня, пералічаючы імяны стаўшых роднымі ёй дзяткі: — Віця, Стас, Вася, Волга, Сяргей, Руслан, Дзіма, Іна, Таня, Карына, Каця, Віка.

Пад апекай Галіны Аляксееўны і Мікалая Васільевна цяпер 12 прыёмных хлопчыкаў і дзяўчынак, а ўсіх разам у доме-кватэры, няцяжка падлічыць, дваццаць душ. А клопаты башкоўкі самыя зямныя, надзённыя: накарміць, адзець-абуць, адправіць у школу, навучыць клопаціцца адно пра аднаго, быць адказным.

— Не дзелім іх на сваіх і чужых, бо інакш не атрымаецца сям'я, — дзеліцца меркаваннямі маці. І сапраўды, ці знойдзецца ў Чачэрску дружнейшая за гэтую сям'я? Больш шматлікай і клопатлівай, дакладна, няма. Нездарма кажуць: «Шчасце, гэта калі разам».

Прыёмна было дзесяцца, што і ў гэты дом прыходзіць «Звязда». І, дарчы, велмы даўно.

— Газету вылісвалі яшчэ мае бацькі, мову і жыццё я спасцігала часта з яе старонкаў, — кажа Галіна Аляксееўна. — «Звязда» — частка і нашай сям'і.

І парушаць гэтую традыцыю Родзічы не збіраюцца.

Сабраць усіх дзятэй разам для фотаздымка аказалася складанай задачай нават для маці. Было шмат абставінаў: нехта на сесіі, у старэйшай дачкі ўжо свая сям'я, у гаговыі спатканне з каханым... Восем аказалася на здымку толькі малва Родзічу.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

РОЗГАЛАС

ДАЖДЖЫ ЧАКАЮЦА ТОЛЬКІ Ў ВЫХАДНЫЯ

На гэтым тыдні Беларусь застаецца пад уплывам Скандынаўскага антыцыклону. Таму ў тэрмін з серады па пятніцу ападкаў не падрабачыцца, паведамляе радарскія галоўны сіноптык Рэспубліканскага гідраметцэнтра Волга Фядотава.

У гэтыя дні будзе назірацца ўсходні і паўночна-ўсходні вецер, галоўным чынам слабый і умераны. Тэмпература паветра 6 і 7 чэрвеня ўначы 7—14, удзень — 22—28 градусаў цяпла. У пятніцу стане ўжо халодней, калі тэмпература паветра ўначы стане ўжо ў межах 6—13, а ўдзень — 20—26 градусаў. Аднак у Брэскай і Гомельскай абласцях будзе яшчэ да 28 градусаў. У суботу атмасферны фронт з поўначы Еўропы прынясе кароткачасовыя дажджы ў Віцебскі і Магілёўскі рэгіёны, а ў нядзелю дажджы будуць назірацца месцамі па ўсёй тэрыторыі краіны. Тэмпература паветра ў суботу ўначы 6—14, удзень — 20—26 градусаў. Істотна пахладае менавіта ў нядзелю, калі тэмпература паветра ўдзень будзе ўжо не больш як 18—24 градусы, на поўдні краіны — да 28 градусаў цяпла. У гэты дзень нас будзе турбаваць не зусім камфортны паўночны парывісты вецер.

Сяргей КУРКАЧ.

ЧАТЫРЫ АХВЯРЫ АДНАГО ДТЗ

Вадыцель, які быў пазбавлены пасведчання ў маі 2005 года, тым не менш сеў за руль аўтамабіля «Опель», які потым трапіў у дарожна-транспартнае здарэнне.

ДТЗ зафіксавана паблізу вёскі Стары Пагост Міёрскага раёна каля чатырох гадзін ночы. Вясковы жыхар, кіруючы легкавым, з'ехаў у ковет, дзе машына ўдарылася ў дрэва. На жаль, выратавацца не ўдалося ні вадыцелю, ні пасажырам: сам кіроўца, а таксама трое жыхароў вёскі Краснае, Астрова і Падольска загінулі.

Аляксей ЦІТОЎ.

РЫБАК ВЫЛАВІЎ... ГАЛАВУ

Нечаканы ўлоў дастаўся ў сталіцы рыбаку, які бавіў час за любімай справай на беразе Свіслачы.

Як паведамілі карэспандэнту нашай газеты ў групе інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама, позна увечары, на пачатку аднаціхатай гадзіны, мужчына рыбачыў на Свіслачы насупраць дома № 48 па вуліцы Якубава. А здабычай яго стала... сумка, закрываная ў поліэтыленавы пакет. Змесціва сумкі маглі шкарываць каго загінула: там знаходзіліся скелетаваныя чэрап чалавека. Паводле папярэдняй інфармацыі, мяркуюцца, што ўзрост загінулага — 20—25 гадоў. Цялесныя пашкоджаны на чэрапе сведчаць, што смерць невадамога была гвалтоўнай. Пракуратура Ленінскага раёна сталіцы па факту ўзбуджана крымінальная справа.

Ігар ГРЫШЫН.

ПАЦЯРПЕЛІ ПАЦЫЕНТЫ...

«Звязда» паведамляла пра тое, што ў адносінах да загадчыка кардыяўрэгійнага аддзялення РНПЦ «Кардыялогія» ўзбуджана крымінальная справа.

Як удакладнілі карэспандэнту нашай газеты ў ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС, загадчык разам з дырэктарам унітарнага прадпрыемства «Баст» і намеснікам дырэктара СП «Мультымедышн» падазраюцца ў тым, што з 2001 па 2005 год махлярскім шляхам, нібыта на набыццё штучных кілапаў для сэрца (якія, дарчы, падчас аперацыі ставяцца бясплатна), завалодалі 26 мільёнамі 800 тысячамі рублёў 23 пачыятаў. Акрамя таго, паводле папярэдняй інфармацыі, загадчык падазраецца ў тым, што за пазачарговую шпіталізацыю чатырох грамадзян у РНПЦ «Кардыялогія» вымагаў хабар у памеры 4350 долараў ЗША і атрымаў ад пацярпелых 1120 долараў.

Ігар ГРЫШЫН.

НЕ ЗУСІМ ЗВЫЧАЙНЫ ПАЖАР

У суседнім дварышчы загарэла... прыбыральня. Сабраліся ўсе суседзі, разам затушылі агонь. Агонь мог перакінуцца і на жылыя памяшканні. І тут адзін з суседзяў ўбачыў, што прыбыральню замкнула знутры. Выдралі дзверы — а там жанчына. Зразумела, выклікалі і міліцыю, і службу выратавання. У чым прычына?

Муж, чалавек сталага ўжо ўзросту, пайшоў у лазню, яна засталася дома адна. Жанчыне 65 гадоў. Аблілася ў прыбыральні бензінам, абліла саму прыбыральню і падпалілася. Міліцыянеры знайшлі сплюс, з якога была выліта гэтая сама гаручая вадкасць. Ніякіх кінфаліў у яе ні было. Не было і звычайных, хоць і цяжка назваць звычайных, прычын для самагубства. Я размаўляў з вопытным урачом-псіхалагам. Яго меркаванне, толькі меркаванне, што гэта абстрактнае дэпрэсія. Як расказвалі мне суседзі, жанчына некалькі разоў звярталася да ўрачоў. У чым былі яе праблемы — ведала толькі яна.

Алесь КАСЦЕНЬ, Пастаўскі раён

ЗА ДЗЕНЬ У СКЛЕПЕ — ПЯЦЬ ГАДОЎ ТУРМЫ?

У вёсцы Карчава, што пад Баранавічамі, мужчына вырашыў разабрацца са сваёй жонкай. Ён на цэлы дзень зачыніў яе ў склеп і тым самым пакараў не жонку, а сябе.

Равны аддзел міліцыі заўважыў крымінальную справу. За незаконнае пазбавленне чалавека волі мужчына на пяць гадоў адправіцца ў турму.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ДАПАМОГ

Жанчына перадала беспрацоўнаму з вул. Касмануітаў 1200 долараў і 360 тыс. рублёў, каб той дапамог вырашыць яе праблему. Сын жанчыны ўчыніў злачынства, і каб супраць яго не заводзілі крымінальную справу, беспрацоўны абяцаў дапамагчы — даць хабар каму трэба ў міліцыю.

Прайшло амаль два гады з моманту перадачы тых грошай... Жанчына вырашыла напісаць заяву ў адпаведныя органы. Пракуратура Баранавіч узбудзіла крымінальную справу.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

А НА ШАСНАЦЯТЫ РАЗ ТРАПІЛА Ў ПАСТКУ...

Гаворка ідзе пра 23-гадовую дзяўчыну са Светлагорска, якая наладзіла свой злучаны бізнэс — продаж наркатычнага дурману. Днямі яна была затрыманая аперацыйнай групай ўпраўлення КДБ Беларусі па Гомельскай вобласці на месцы злачынства пры збыцці за адзін мільён рублёў 18 грамаў гераніну. Дзяўчына прызналася, што з пачатку гэтага года яна ўдала рэалізоўвала 15 разоў 20-грамовыя ўпакоўкі наркатычнай сыравіны па 55 тысяч рублёў за кожную, набыўшы іх па 45 тысяч. Следству належыць высветліць, у каго ж яна набывала наркатыкі, бо адказ дзяўчыны, маўляў, у невядомых асобаў, яго работніку не задавальняе.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ПАЛЕСКІЯ ЎРАЖАННІ ДЛЯ ШВЕДАЎ

«Досвед Швецыі ў энергетычнай сферы можа быць цікавы і карысны Беларусі», — сказаў кіраўнік аддзялення Пасольства Швецыі ў Мінску Стэфан Эрыксан. — Наша краіна абрала асаблівы шлях у энергетычнай сферы, на рэферэндуме 1976 года па ядзернай энергетыцы наш народ вырашыў, што не трэба яе развіваць. Гэтае рашэнне прымуціла задумца аб альтэрнатыўных крыніцах энергіі. У гэты час якраз пачаўся сусветны энергетычны крызіс, сітуацыя была складаная. Зараз гэтая пытанне стала актуальнай для Беларусі, дэлегацыя вашай краіны ўжо прыязджала ў Швецыю. Дапускаю, што магчымае больш шчыльнае супрацоўніцтва ў гэтай сферы паміж нашымі краінамі».

Разважаны аб магчымасцях супрацоўніцтва гучалі на прэс-канферэнцыі з нагоды Нацыянальнага дня Швецыі, які адзначаецца 6 чэрвеня. Гэта той дзень, калі Густаў Эрыксан у 1523 годзе ўзначаліў антыдацкае паўстанне і стаў каралём Швецыі, а пазней, у 1809 годзе, у гэты ж дзень была прынятая новая канстытуцыя, якая дзейнічала больш за паўтара стагоддзя. Шведы не вайной вайны ў сучаснай гісторыі, і заўсёды аддавалі перавагу залатой сярэдзіне, устрымліваючыся ад крайнасцяў. У нашым нашым народзе падобнае. І краіны зацікаўлены ў развіцці адносінаў. Дастаткова адзначыць, што ў 2006 годзе імпарт нафты і нафтапрадуктаў з Беларусі ў Швецыю практычна падоўжыўся. Кантакты з Беларуссю былі б цікавыя для маленькіх і сярэдніх шведскіх фірмаў, не толькі для гігантаў шталту «Ericsson», «Volvo» і «Ikea», аднак Стэфан Эрыксан. Але хіба не больш цікавым і важным сярэднім віду супрацоўніцтва з'яўляецца турызм. Пакуль мала людзей з адной і другой краіны, якія гатовыя ехаць з мэтай адкрыцця для сябе нешта новае. Зараз беларусам стала прасцей атрымаць шведскую візу — з гэтым можаць дапамагчы ў тых беларускіх турыстычных фірмах. Але і шведы не зусім уяўляюць, чым іх можа здзіўіць Беларусь. Для іх, магчыма, было б цікава наведваць Віцебскі рэгіён, дзе шмат што звязана з гісторыяй вікінгаў. Але сам кіраўнік аддзялення Пасольства Швецыі ў Мінску быў вельмі ўражаны беларускім Палессям, калі наведваў Плескі разам са шведскімі лятаратарамі: «Мы пабывалі на балотах, гэта было вельмі дзіўна, я атрымаў незабыўныя ўражаны. Такіх незвычайных месцаў у нас няма. Калі той пацкавіцца, буду раіць ездзіць на Палесся».

Ларыса ЦІМОШЫК.

Насустрач Пекіну

БЕЗ ГАЛЬШТУКАЎ

За плячымі Уладзіміра Булгакава, галоўнага дызайнера Галоўнага гаспадарчага ўпраўлення Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта, вялікі вопыт: ён распрацоўвае тэатральныя касцюмы, манты для суддзяў Канстытуцыйнага суда, канцэртныя касцюмы для Прэзідэнцкага аркестра Беларусі, «Песняроў», «Сяброў» і г. д. Вядомы Уладзімір Васільевіч і як аўтар алімпійскай параднай формы для беларускай дэлегацыі. Вяртацца для летніх Гульняў у Пекіне, дарчы, стала шостай і яго спартыўнай калекцыяй, а прадстаўлена яна была за год і два месяцы да старту Алімпіяды.

Уладзімір Васільевіч — мужны дызайнер, бо нягледзячы на працэс некаторых чыноўнікаў, выключыў з касцюма галштук, каб разнавыліць беларускую дэлегацыю. — Парад працягваецца прыкладна на пяць гадзін, — тлумачыць майстар, — таму разам з канструктарам Таісый Зуевай мы спрабавалі зрабіць адзенне як мага больш камфортным і гігіенічным. Жанчыны будуць абуты не ў туфлі на абцасах, а ў макасінах (абутак распрацоўваецца беларускай вытворчай). — Аўт... Улічваючы спякотны клімат у Кітаі, зрабілі пінажкі без падкладкі і ўпершыню выкарысталі лён. Раней не ўжывалі яго, бо лён мнецца, але гэтай праблемай мы пазбегнем дзякуючы асобаму віду формаўстойлівага лёну.

Што наогул прадстаўляе сабой алімпійскае параднае адзенне беларусаў? Галоўная канцэпцыя — адлюстраванне беларускай сімволікі, каб адразу было бачна, якію краіну прадстаўляюць спартсмены. Мужчына і жанчына хоць і складаюць адно цэлае, але ў іх вопратцы прысутнічае матыў процілегласці палю: абодва ў касцюмах колеру беларускага сцяга: чырвоная сукенка, светлы пінажак, і — чырвоны пінажак, светлая майка і ўкарочаная штаны. У кожнага — хустка. Толькі ў мужчыны яна маленькая і ўпрыгожвае пінажак, выглядаючы з кішэні, а жанчыны будуць трымаць хустку ў руках.

Ірына ПРЫМАК. Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

МЫТНЯ ПЕРАВЫКАНАЛА ПЛАН

Сёлета беларускія мытнікі папоўнілі дзяржаўны бюджэт на 3 трыльёны 319 мільярдаў 737 мільянаў рублёў

Пра гэта «Звяздзе» паведамілі ў прэс-службе Дзяржаўнага мытнага камітэта (ДМК) нашай краіны. Асноўную частку «мытнага ўносу» ў дзяржаўную скарбонку складаюць: вывазныя мытныя пошліны — 1 трыльён 431 мільярд 454,5 мільёна рублёў, падатка на дабаўленую вартасць — 1 трыльён 168 мільярдаў 566,4 мільёна рублёў, пошліна на увозімыя тавары, прызначаныя для вытворчай альбы іншай камерцыйнай дзейнасці — 514 мільярдаў 261,5 мільёна рублёў.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

Еўра-2008

СУБОТНІ ДАГАВОРНЫ МАТЧ? «АБСУРДНЫЯ ПАДАЗРЭННІ!»

Сёння нацыянальная зборная Беларусі па футболе зноў сустранецца на полі з балгарскай камандай у адборачным матчы ЧЕ-2008. У Сафії падначаленыя Юрыя Пунтуса паспрабуюць узяць рэванш за паражэнне 2 чэрвеня ў Мінску. Калі не атрымаецца, галоўнага трэнера і ігракоў зноў раскрытыкуюць бальшычыкі і журналісты, прычым не толькі беларускія.

Пасля таго, як беларусы ўступілі на мінскім «Дынама» дружыне Станіміра Стойлава, некаторыя замежныя СМІ паведамілі аб сфабрыкаваным характары суботняга матча, быццам гульня закончылася на карысць беларусаў за пэўную плату прадстаўнікам федэрацыі футбола нашай краіны. На заяву аб дагаворным матчы прадстаўнікі БФФ не маглі не адразаваць. У аўторак у канферэнц-зале Дома футбола перад журналістамі выступілі першы віцэ-старшыня БФФ Віктар Новікаў: — У некаторых замежных СМІ з'явілася інфармацыя, што матч Беларусі — Балгарыя прайшоў у несумелнай барацьбе, прычым характар гульні быў абмеркаваны з удзелам кіраўніцтва беларускай федэрацыі футбола. Нас засмучаюць такія абвінавачванні, бо гэта — абсурдны падатэрмі, — сказаў ён. — Гэта гісторыя кідае цёплу на ўвесь наш футбол, таму мы і рашылі адразаваць. Ужо прыняты шэраг мераў. У сумішцы ка выданні «ProSport» мы запасілі неабходную інфармацыю з фактамі і каментарыямі. Афіцыйны зьвіт адраўноўні ў УЕФА, каб нам дапамаглі разабрацца ў гэтым пытанні. Беларускі бок гатовы супрацоўнічаць, калі хтосьці прадставіць нам факты, якія пацвярджаюць дагаворны характар суботняга матча.

Ірына ПРЫМАК.

Анатоль РУБІНАЎ:

«УНУТРЫВУЗАЎСЬКІ ЭКЗАМЕН — ГЭТА МЕТР НЕАХОЎВАЕМАЙ ТЭРЫТОРЫІ»

12 чэрвеня ў Беларусі стартуе цэнтрылізаванае тэсціраванне, для ўдзелу ў якім сёлета зарэгістравана больш за 200 тысяч чалавек. Усяго пунктамі рэгістрацыі было выдзелена каля 559 тысяч прпускоў на цэнтрылізаванае тэсціраванне. Толькі для ўдзелу ў ЦТ па матэматыцы зарэгістраваліся больш за 127 тысяч чалавек, рускую мову збіраюцца здаваць каля 120 тысяч малядых людзей, беларускую — 87 тысяч і гэтак далей. Як і ў папярэднія гады назіраць за прыёмнай кампаніяй будзе Дзяржаўная камісія па кантролю за ходам падрыхтоўкі і правядзеннем уступных іспытаў у вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навуцальных устаноў, у якую ўваходзіць чыноўнік самага высокага рангу: прадстаўнікі органаў дзяржаўнага кіравання, памочнікі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, намеснікі старшыні абласных і Мінскага гарадскога выканкамаў, дэпутаты, адказныя работнікі Адміністрацыі Прэзідэнта, Савета Міністраў і Камітэта дзяржаўнага кантролю. Усе гэтыя надае дзейнасці камісіі дадатковае «вагу». Трэба заўважыць, што пасля ўкаранення ў краіне сістэмы

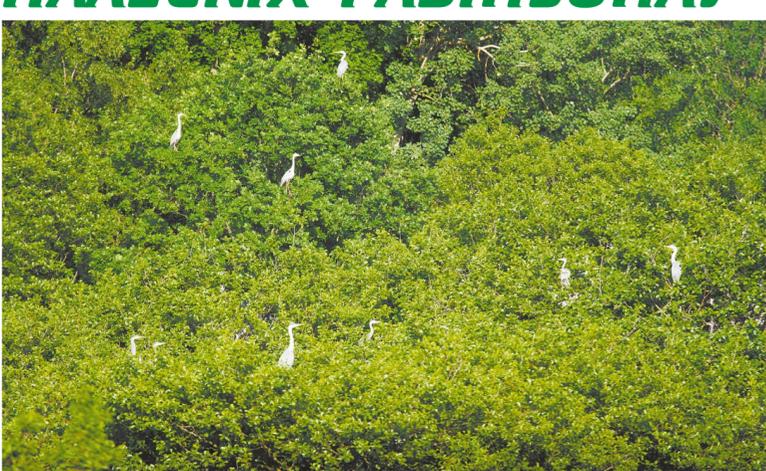
цэнтрылізаванага тэсціравання функцыі дзяржаўнай камісіі істотна спрасціліся, з'яўляюцца ў бок прадстаўнікоў навуцальных устаноў і стала значна менш, аднак некаторыя праблематычныя пытанні ў прыёмнай кампаніі ўсё яшчэ застаюцца. І менавіта на іх спыніліся члены дзяржаўнага ўпершым пасяджанні, якое прайшло ўжо ў сталіцы ў сценках Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь.

— Адна з галоўных задач, якія ставіцца перад дзяржаўнай камісіяй, — зняць сацыяльнае напружанне, якое суправаджае кожную прыёмную кампанію. У гэтыя дні вырашаецца лёс дзевяці тысяч малядых людзей, а для маладзіцы пытанне сацыяльнай справядлівасці мае выключнае значэнне, — падкрэсліў у сваім выступленні першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Анатоль РУБІНАЎ, які другі год запар узначальвае дзяржаўную камісію. — Сістэма цэнтрылізаванага тэсціравання сёння абсалютна выключнае магчымае ковавага ўмяшчэння ў працэс адбору прэтэндэнтаў на студэнцкія

месцы. Гэта не будзе перабольшаннем, але мы стварылі ўнікальную сістэму, якая паспела заяваў дзверы з боку абітурыентаў і іх бацькоў. Абсалютна на ўсім этапе — ад фарміравання педагагічных тэстаў, іх дастаўкі ў аўдыторыю, дзе праходзіць цэнтрылізаванае тэсціраванне, і да правяркі тэставых работ — прымаюцца беспрыцэдэнтныя меры аховы інфармацыі цэнтрылізаванага тэсціравання. Доступ да яе маюць толькі адзінкі. Тэсты, якія будуць прапанаваны ўдзельнікам будучага тэсціравання, у прысутнасці членаў дзяржаўнага камітэта метадамі сляпога выбару камп'ютарна праграма, а затым у суседнім памяшканні яны тыражыруюцца. І зноў гэты працэс знаходзіцца пад нашым кантролем. Транспарціроўка матэрыялаў цэнтрылізаванага тэсціравання займаецца фельд'егерская служба. Усе пакеты з тэставымі матэрыяламі і бланкамі адкаваў пламбіруюцца і распалячваюцца толькі тады, калі ўдзельнікі цэнтрылізаванага тэсціравання займаюць свае месцы

(Заканчэнне на 2-й стар.)

ПА СЛЯДАХ 2. Падарунак вялікай ракі ПАЛЕСКІХ РАБІНЗОНАЎ

(Заканчэнне. Пачатак у намары за 5 чэрвеня.)

Нацыянальны парк «Прыпяцкі» існуе каля сарака гадоў — юбілей праз два гады. Ён па-рознаму называўся і розным структурам падпарадкоўваўся. У 1969 годзе гэта быў Прыпяцкі дзяржаўны ландшафтна-гідралагічны запаведнік пры Гомельскім абласным ўпраўленні лясной гаспадаркі. У 80-х запаведнік не пасрадна па сваё кіраўніцтва бярэ рэспубліканскае лясное ведамства. З пачатку 1989 года ён пера

АДУКАЦЫЙНАЯ ПРАСТОРА САЮЗНАЙ ДЗЯРЖАВЫ

разглядаецца ў Мінску

Праблемы адукацыйнай прасторы Саюза Беларусі і Расіі абмяркоўваюцца ў Мінску на чарговым пасяджэнні пастаяннага сесіона саўдзельнікаў пры Парламенцкім Сходзе Саюзнай дзяржавы.

Выступаючы ўчора на адкрыці пасяджэння, міністр адукацыі Беларусі Аляксандр Радзько адзначыў, што асновай для ўзаемадзеяння ў сферы адукацыі паміж дзвюма краінамі (гэтаг жа як і асновай для развіцця нацыянальных адукацыйных сістэм) стала сістэма адукацыі, якая заснавана ад Савецкага Саюза.

Аляксандр Радзько сказаў, што сёння актуальнай для дзвюх краін з'яўляецца праблема выбару шляху падрыхтоўкі кадраў у ВНУ. Справа ў тым, што «зараз прамысловыя тэхналогіі развіваюцца вельмі хутка, а адукацыйныя з-за сваіх традыцый, устойлівасці» адстаюць ад іх.

Гэта праблема, паводле слоў Аляксандра Радзькова, можа быць вырашана праз падрыхтоўку кадраў «літаральна на вытворчасці». Але ў такім выпадку будзе страчана фундаментальнасць адукацыі. Прадстаўнікі адукацыйных ведамстваў Расіі і Беларусі, паводле слоў міністра, занепакоены сітуацыяй, якая склалася з вытворчасцю вучэбнага абсталявання. На думку Аляксандра Радзькова, варта дамовіцца аб размеркаванні вытворчасці канкрэтных відаў такога абсталявання паміж дзвюма дзяржавамі і нават падключыць да гэтага працэсу Украіну. Бо «калі ў маштабах адной краіны гэта рабіць, то будзе залатое абсталяванне».

Міністр адзначыў таксама, што сёння няма перашкоды для наступ-

Звязда-90: адваротны адлік

Валар'ян CAROЛЬ, намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны:

— Увогуле я чытаю шмат і адношуся да той катэгорыі людзей, якія, як кажуць, ніколі не лягуць спаць без газеты. Аднак сярэд іх месца «Звязды» заўсёды асобна. З ёй я пазнаёміўся і пасябраваў яшчэ ў школе, і вось ужо больш за 30 гадоў з'яўляюся падпісчыкам. Быў, праўда, невядомы перыяд напрыканцы 1980-х гадоў, калі я працаваў на Крайняй Поўначы. Але нават тады, кожны раз падчас наведвання Мінска, я штодзень ішоў да газетнага шапіка — купіць «Звязду».

Бо «Звязда» — газета перш-наперш універсальная, яе з аднолькавай цікавасцю чытаюць кіраўнікі міністэрстваў і ведамстваў, кіраўнікі прадпрыемстваў, палітыкі, простыя людзі, сем'і. Прычым кожны знаходзіць тут штосьці сваё: і аператыўныя навіны, і поўную інфармацыю па працоўнаму заканадаўству і сацыяльнай абароне, і сямья розныя меркаванні па праблемах эканомікі, занятасці, медыцыны, і звычайнае жыццёвае парады — як змя-віцца ў сітуацыях.

У ЦЭНТРЫ ўВАГІ — РОЛЯ ОРГАНАў МЯСЦОВАГА САМАКІРАВАННЯ ў ПАЛЯПШЭННІ ўМОЎ ЖЫЦЦЯ

7—8 чэрвеня 2007 года пад эгіду Савета па ўзаемадзеянню органаў мясцовага самакіравання пры Саўдэ Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь прайшоў рэспубліканскі тэматычны семінар «Роля і месца органаў мясцовага самакіравання Брэсцкай вобласці ў паляпшэнні сацыяльных пытанняў, паліяпшэнні ўмоў жыцця насельніцтва».

Семінар адбыўся на базе Пружанскага раённага выканаўчага камітэта пад кіраўніцтвам Старшын Савета Рэспублікі Г.В. Чавыча. У ім ўзбярэў удзел члені Савета Рэспублікі, старшыні абласных і Мінскага гарадскога Саветаў дэпутатаў, раённыя, гарадскія і сельскія Саветы дэпутатаў Брэсцкай вобласці.

Да юбілею «Звязды» засталася 64 дні

страваць, як паправіць здароўе, як прыгатаваць смачную страву. Да таго ж менавіта «Звязда» застаецца адзінай штодзённай беларускамоўнай газетай у нашай краіне, якая заўсёды, нават у самых неспрыяльных умовах, стаіць на абароне нашай роднай мовы, гісторыі, культуры.

І яшчэ. Нельга не адзначыць, што газета мае вялікія традыцыі, дастаткова ўгадаць, што яна не спыняла існавання нават у змрочныя гады Вялікай Айчыннай вайны. Напэўна, як і разам з «Звязда» на самай вастрэці ўсё падзеі і сёння. А гэта — найлепшае сведчанне яе будучыні. І асабіста я шчыра веру: абавязкова прыйдзе час, калі газета будзе святкаваць свой не 90-гадовы, а 1000-гадовы юбілей. Вось чаму хацелася б пажадаць «Звяздзе» толькі адно — шукаць, удасканальвацца, але заставацца такой, якая яна ёсць зараз. Таму супрацоўнікам газеты — лёгкай рукі і цікавых матэрыялаў, чытачам — адданасці любімай газеце, а ўсім нам разам — добра, спагады і міру. Прынамсі, каб ніколі не паўтарыліся часы, калі «Звязда» выдавалася ў экстрэмальных умовах.

Ва ўрадзе Жылля для чаргавікоў будзе будавацца больш, а праблема з цэментам будзе знятая да канца тыдня

4,7 мільёна квадратных метраў жылля, якія запланавана сёлета будаваць у рэспубліцы, — цалкам выканальная задача. «Яе па сілах вырашыць будаўнічы галіне нашай краіны, у нас на гэта дастаткова рэсурсаў», — заявіў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі на пасяджэнні Прадвыканства Мінска, на якім абмяркоўваліся дадатковыя меры па забеспячэнню ўстаноўленага заданняў па жыллёваму будаўніцтву па першае паўгоддзе і за год у цэлым.

У краіне за чатыры месяцы ўведзена ў эксплуатацыю 1269,8 тысяч квадратных метраў жылля, што адпавядае 27 працэнтам ад гадовага задання, паведаміў міністр архітэктуры і будаўніцтва Аляксандр Селязнёў. Аналізуючы сітуацыю, што склалася ў галіне па выніках чатырох першых месяцаў, кіраўнік міністэрства зазначыў, што два рэгіёны рэспублікі — горад Мінск і Гомельская вобласць «спрацавалі ніжэй сярэдняга па краіне». На Прэзідыуме ішо канструктыўнае абмеркаванне ўсіх нюансаў, якія стрымліваюць будаўніцтва жылля ў згаданых рэгіёнах. У выніку «удалос расставіць усё кропкі па праблемных пытаннях, і кіраўніцтва выкананым рэгіёнаў запэўніў, што гадавое заданне імі будзе выканана», — сказаў Аляксандр Селязнёў.

Не менш актуальнае пытанне — будаўніцтва жылля для людзей, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Паводле слоў міністра, сёлета доўга такога жылля для тых, хто стаіць у чарзе, павінна склаасці 71 працэнт ад усяго жылля, якое будзе ў рэспубліцы. Разам з тым у першым паўгоддзі каваецца, што ўвод жылля ў эксплуатацыю для грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, складе каля 67 працэнтаў. Таму да канца года будаўніцтвам давядзецца «дабраць» недастачую праянты. Дарэчы, ужо да 2009 года ў Беларусі будзе будавацца 80 працэнтаў жылля для чаргавікоў, астатняе — камерцыйнае жыллё. Аналізуючы сітуацыю па будаўніцтву ў той жа сталіцы, Сяргей Сідорскі падкрэсліў, што недапушчальна, каб у Мінску будавалася ў пераважнай большасці элітнае жыллё, да чаго, між іншым, імкнуча будаўнічыя арганізацыі. Зразумела, што маючы патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў людзі не ў стане выкупіць дарагія кватэры і адмаўляюцца ад іх. А таму і чаргавікоў менш не становіцца. На сёння паводле агульных даных, у рэспубліцы стаіць у чарзе на паляпшэнне жыллёвых умоў 623 тысячы грамадзян.

Падчас пасяджэння прэм'ер акцэнтаваў увагу яшчэ на адным набалелым пытанні — дафіцыце будаўнічых матэрыялаў і цэменту ў гандлёвых пунктах. І запатрабаваў «вырашыць гэту праблему на гэтым тыдні, а лепш — сёння». У сваю чаргу Аляксандр Селязнёў паведаміў журналістам, што падрыхтавана пастанова, згодна з якой на спажывецкі рынак краіны будзе дадаткова пастаўлены будаўнічыя матэрыялы. Зроблена гэта будзе за кошт скарачэння іх экспарту. «У рэспубліцы дастаткова магутнасцяў, якія сёння могуць закрыць усё ўнутраныя патрэбы», — падкрэсліў ён. Прадпрыемствы-вытворцы, паведаміў міністр, будуць абавязаныя закрываць патрэбы, што ўзнікаюць, у сенавых матэрыялах. Што ж датычыцца праблем з недаходам цэменту, то, як высветлілася, ў гэтым годзе аб'ёмны паставак яго на спажывецкі рынак перавысілі леташняга... у два разы. Тым не менш, гэтага аказалася недастаткова. Ужо ў маі пачаўся ажыятавы попыт на цэмент, які Аляксандр Селязнёў звязвае ў тым ліку і з незавершаным будаўніцтвам аб'ектаў, якія людзі тэрмінова кінуплі ўводзіць. Зараз прымаюцца меры па дадатковаму насычэнню рынку цэментом у пэўны перыяд за кошт пераразмержвання экспарту. З 6 чэрвеня ўводзіцца таксама адзіная цана на цэмент, зацверджаная пастановай Мінэканомікі. «Адзіная цана не дазволіць прадаваць цэмент па адной цені ў магазінах, а на рынку — па іншай. Яна будзе абавязковай для ўсіх прадаўцоў цэменту», — заявіў міністр. На яго думку, прынятыя меры да канца тыдня знімуць праблему дафіцыту цэменту.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

«УНУТРЫВУЗАЎСКІ ЭКЗАМЕН — ГЭТА МЕТР НЕАХОЎВАЕМАЯ ТЭРЫТОРЫЯ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Да таго ж у аўдыторыі, дзе праходзіць цэнтралізаваны экзамен у тэставай форме, забараняецца прысутнічаць выкладчыкам той дысцыпліны, па якой праводзіцца ЦТ. Скажам, калі абітурыенты здаюць матэматыку ці фізіку, то ў аўдыторыі будуць прысутнічаць філолагі і наадварот. Наладжаная сістэма працуе настолькі бездакорна, што яе не бачу неабходнасцю ў ўдасканаленні. А вось над чым нам, магчыма, яшчэ трэба крыху папрацаваць, дык гэта над зместам тэстаў. Тэсты не павінны быць ні максімальна спрошчанымі, ні максімальна складанымі. Летась складанасць некаторых тэставых заданняў, асабліва па матэматыцы, была вельмі высокая. Галоўнае, трэба звесці да мінімуму магчымыя элементытарнага ўгаданання. Мы будзем паступова рухацца ў гэтым накірунку.

Паводле слоў Анатоля Рубінава, у гэтым годзе ўжо 43 ВНУ будуць ажыццяўляць конкурсны адбор на падставе трох сертыфікатаў цэнтралізаванага тэсціравання. Але некаторыя ВНУ не жадалі адмаўляцца ад свайго ўнутрывузаўскага іспыту. «Трэба падумаць, а ці варта пакацца гэты метр неахоўваемай тэрыторыі толькі на той падставе, што ўнутрывузаўскі іспыт дазваляе выкладчыкам ацаніць нестандартнае мысленне маладых людзей ці выявіць неардынарнае здольнасці абітурынтаў, якія, па іх меркаванню, праблематычна разгледзець падчас цэнтралізаванага тэсціравання», — звярнуўся да сваіх калег старшыня дзяржаўнай камісіі. — Калі мы ўстанавім апошні элемент суб'ектывізму, то створаная сістэма конкурснага адбору зможа працаваць у аўтаномным рэжыме. Нам давядзецца толькі прасачыцца за залічэннем у кола студэнтаў».

Увогуле па выніках сёлётай прымёнай кампаніі дзяржаўнага камісія збіраецца ўнесці значныя карэктывы ў парадок прыёму. Былы прыёмнік у ВНУ І ССНУ, які прайшоў зацверджанне з улікам кіраўніцтва нашай дзяржавы, з'яўляюцца

доўгатэрміновымі, і прынцыповыя змяненні ў іх уносіць не плануецца. Але практыка работы паказала, што ў цэнтраваным парадку прыдзе ад адзінаццаціспасінаў, якія на момант рэгістрацыі яшчэ не маюць атэстатаў аб агульнай сярэдняй адукацыі, будучы патрабавачы прад'явіць даведку са школы, якая зможа пацвердзіць іх «выпускны статус».

Некаторыя з прапанаваных дзяржаўнай камісіі, зробленых на выніках прыёмнай кампаніі 2006 года, будуць улічаны ўжо падчас сёлётай прыёмнай кампаніі. Так, інфармацыйнае абітурынтаў аб ходзе прыёму міністэрстваў унутраных спраў і па надзвычайных сітуацыях праводзіць спецыяльны прафесійны адбор, які папярэдняе здачы ўступных іспытаў. У цэнтралізаванага тэсціравання, па меркаванню абітурынтаў, ёсць толькі адзін недахоп — ні азнаёміцца са сваёй экзаменацыйнай работай, ні атрэставаць вынікі тэсціравання немагчыма. Дырэктар Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў Мікалай Фясковіч паведаміў членам дзяржаўнай камісіі, што сёлета зборнік з усімі варыянтамі тэстаў, прапанаваных удзельнікам цэнтралізаванага тэсціравання, і правільнымі адказамі паступаць у продаж яшчэ да заканчэння тэрміну падачы дакументаў у ВНУ другога патоку, г.зн. да 29 ліпеня. Магчыма, гэта здоліць зніць многія пытанні, якія ўзнікаюць у абітурынтаў, іх бацькоў, настаўнікаў і рэпетытарыў. Дарэчы, рэпетытары апошняга гады вельмі актыўна ўдзельнічаюць ва ўступных выпрабаваннях на роўні з абітурыентамі — так бы мовіць, для ўласнай трэніроўкі. Актыўна рэгіструюцца для ўдзелу ў ЦТ і дзесяціспасінаў, якія афіцыйна не маюць права ўдзельнічаць ва ўступнай кампаніі. У выніку дзесяткі мільёнаў рублёў дзяржаўнага сродкаў вылітаюць на вецер, бо не скарэст, што цэнтралізаванае тэсціраванне — гэта вельмі дарагое мерапрыемства. Летась, напрыклад, 40 тысяч чалавек, якія зацвердзілі прапускі на ЦТ, увогуле не прыйшлі на тэсціраванне.

«А ну, дзяўчаты!»

Пятнаццаць гадоў таму было б цяжка ўявіць сабе жанчыну за рулём спартыўнага аўтамабіля. Сёння — гэта рэальна. Сёмы год запар у Мінску праходзіць аўтамабільныя спарбортныя сярэд прадстаўніц самай прыгожай паловы чалавечтства «А ну, дзяўчаты!».

За права насіць тытул самай лепшай гончынцы спарбортчыца 31 адна прыгажуня. Былі тут і таксісты, і бухгалтары, і журналісты, і хатнія гаспадыні, і прадстаўніцы дзяржаўнай аўтаінспекцыі. Спарбортчыцы складаліся з трох практыкаванняў, якія ўдзельніцтвам трэба было выканаць хутка і без памылак. «Змейка», «дворык», разварот на 360 градусаў, замкнуты зліс...

Перамогу ў спарбортчыцах атрымала Святлана Кужышкіна, чым і абвергла любімую мужчынска прыказку, што жанчына, як зорка: яе бачыць усё, яна — нікогі! Марына БЕГУНКОВА. Фота аўтара.

Удзельніцы спарбортчыцы іспыт аддзялення агітцыі і прапаганды ДАІ Мінскай вобласці Наталія КРУПЕНЬКА і іспыт на адміністрацыйнай практыцы Алена ВОЛЧАК.

Як нас дураць Імпартныя махляры

Не ўсе інашэмаці прыязджаюць у Беларусь з добрымі намерамі. Некаторыя замежнікі злоўжываюць празмернай даверлівасцю асобных нашых суграмадзян. Прычым заезджыя махляры дзейнічаюць як па даўно вядомых «схемах падману», так і прыдумваюць новыя аферы. Пра найбольш папулярныя спосабы ашуканства даверлівых беларусаў аглядальніку «Звязды» паведаміў намеснік начальніка ўпраўлення Дэпартамента па грамадзянству і міграцыі МУС Беларусі Генадзь БУБНОВІЧ.

Пашпарт напратак

Жыхар пасёлка Моніна Маскоўскай вобласці спадар Р. прыехаў у Мінск яшчэ ў сакавіку гэтага года. Госьць арганізаваў у Мінску падстаўную фірму. Па сутнасці, гэта былі класічныя «Рогі і капіты». Зрэшты, фірма маскоўскага госьця нават для маскоўскай не займалася нарыхтоўкай пампаванай сыравіны. Аднак на шчадак Астэпа Бендара зноў афіц і размясціў адпаведныя рэкламныя аб'екты аб прыёме на працу. І на роду пацягнуўся, бо заробкі аферыста абяцаў прстойныя, а працу — няпільную. Усіх кандыдатаў «бізнесмен» прасіў запольніць адпаведную анкету, пакінуць на некалькі дзён пашпарт і чакаць выкліку. Як правіла, шукальнікі грашавітай працы не прычылілі і, аддаўшы зусім незнаёмаму чалавеку свой дакумент, з надзеяй вярталіся дамоў. Атрымаўшы пашпарт, прайдзіце разам са сваімі памагатымі пераклікаваў у іх мовы ці іншыя хаўруснікаў фотаздымак, і шыбаваў у краму па продажы бытавой тэхнікі ў крэдыт. Роботніцкай кравы да фотаздымак асабліва не прыгледзіліся, без лішніх пытанняў афармлілі крэдыт і выдавалі каштоўны тавар. Вярнуўшыся з багатай здабычай у офіс, аферысты зноў прыладжалі ў пашпарт фота сапраўднага ўладальніка, а праз некалькі дзён вярталі дакумент са словамі: «Прабачце, але наша фірма не мае патрэбы ў вашых паслугах.» Падман быў раскрыты толькі пасля таго, як неабачліва грамадзяне пачалі атрымліваць з кравы лісьмовыя напамінкі з патра-

баваннем тэрмінова выплаты крэдыт за набываць тавары. Міліцыі ўдалося затрымаць прайдзіцеветаў. А вось махляры, якія дзейнічалі па наступных схемах, звычайна выходзяць сухімі з вады.

Афера за суткі

Здаваць кватэры — бізнес выгадны, і на першы погляд, амаль не рызковы. Гэта калі дзейнічаць па закону. Але ж у такім выпадку трэба пладзіць падаткі і афармляць усё належным чынам у адпаведных установах. Каб не дзіліцца прыбыткам з дзяржавы, а таксама пазбегнуць блукання па кабінетах, некаторыя ўладальнікі лішніх метраў бэз анікак праверак і выкананай фармальнасцяў пускаяюць у сваё жыллё чужых людзей. Сярод такіх кватарантаў трапляюць і замежныя аферысты. Як правіла, яны здаюць кватэры на суткі. Паколькі гэтыя памішкіны разлічаны на прадастаўленне ітымгачна прытукну будзміным захаваным, то і абсталюваны належным чынам: там ёсць дарагія бытавая тэхніка, набор посуду і г.д. Трапіўшы ў такую кватэру, зладзеў тут жа пачынаюць пакаваць каштоўныя рэчы свае вялікія торбы, і праз некалькі хвілін знікаюць. Знайсці замежных прайдзіцеветаў, якія звычайна карыстаюцца чужымі ці падобнымі пашпартамі, вельмі складана.

Яшчэ цяжэй затрымаць кватарантаў-нелегалаў. Не скарэст, што незаконныя мігранты перад рашаючым кічком на Захад спыняюцца на дзень-другі у тым ці іншым беларускім горадзе, здымаюць кватэры. Дык вось, пачынае таго, як нелегалы пакаюцца «перавалачную базу», арэндадуць атрымліваюць квіты за тэлефонныя размовы сваіх гасцей на мільёны рублёў. Апроч пакарання рублём, такіх асобы могуць быць прыцягнуты да адказнасці за садзейнічанне арганізатарам кананаль незаконнай міграцыі. Каб пазбегнуць усіх вышэй памянутых непраемнасцяў, Генадзь Бубнов раіць быць вельмі абацялівым пры прадастаўленні свайго жылля замежным грамадзянам, а таксама не аддаваць пашпарт у рукі першых строчных. Мікола ДЗЯБЕЛА.

Ведай нашых! «ІГРОК КАЗІНО» ПЕРАМОГ НА РЫНГУ

Сёлета беларусы занялі першае агульнакамандае месца на чэмпіянаце свету ў Тайландзе, а ў мінулоу пятніцу ў сталічным Палацы спорту майстры муай-тай зноў былі пераможцамі нашымі байцамі. Праўда, перамога ў матчы Беларусь — Тайланд беларускім спартсменам далася не так лёгка.

Першы паўдзень (вагавая катэгорыя 62,1 кг) застаўся за нашым Андрэем Козурам — 3:0. А вось у наступнай сустрэчы (вага 64,2 кг) нечакана прайграў яго чэцка і самы тытулаваны беларускі баец, дэсцэравааны чэмпіён свету Андрэй Кулебін. Аднак не таму, што аказваў слабеішым: сапернік расквашаў Андрэю твар і юнак быў вымушаны спыніць бой.

Вынік сустрэчы Беларусь—Тайланд рашаў трэці бой на званне чэмпіёна свету па версіі WKN у вазе 66,7 кг. Дзясні Варакса не дазволіў тайцам павесіць перамогу на радзіму муай-тай — перамог прыгожа, упэўнена і датармінова. Такім чынам, вікторыю ў матчы святкавалі выхаванцы мінскага клуба «Кік Файтар» — 2:1. Трэнерам усіх прадстаўнікоў Беларусі на рынку з'яўляюцца Яўген Калельнік. Пасля перамогі Вараксы ён не мог стрымаць слёз, бо хлопец не так даўно наогул хацеў развітацца з муай-тай, а зараз стаў чэмпіёнам свету.

— Я вельмі рады, што мне ўдалося ўзяць верх і дапамагчы выйграць усёй нашай камандзе, — паведаміў пасля перамогі чэмпіён свету Дзясні Варакса. — Я шчаслівы, што збіры дапамалгі мне застацца ў тайландскай боксе, бо я прапуюць трэніроўкі з-за... казіно (баец нават прызвічаваў выбараў для «Ігрок казіно» — Аўт.).

На пытанне, наколькі цяжка было справіцца з тайцам, ураджэнцам Баранавічаў прызнаўся, што ўсё было, як ён прагназаваў: — Тайцы звычайна «разыкоўваюць» ў трэцім раўндзе, у наступным дадоюць, але я не дазволіў працягнуцца бою. Дапамалга і ўдача. Яна вельмі патрэбна, узрадаваў хоп бы бой Кулебіна. Яго я лічу самым высокакласным байцом у Беларусі, але яму не пашанцавала.

Ірына ПРЫМАК.

КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЕТА НЕДВИЖИМОСТИ» ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже обраченной в доход государства производственной базы 1991 года постройки, расположенной в д. Дубок Солигорского района, Мінскай вобласці (вдоль трасы Мінск—Мікашевічы) на земельном участке пл. 7,8961 га, в составе: здание котельной, общ. пл. 1297,2 кв.м; теплая стоянка, общ. пл. 686,5 кв.м; здание материально-технического склада, общ. пл. 483,3 кв.м; здание мастерской, 1794 кв.м; склад нефтепродуктов, 109 кв.м; стоянка на 24 сельхозмашины, 1275,7 кв.м; профилаторий для автомобилей, 1348,2 кв.м; контрольно-пропускной пункт, 48,1 кв.м; здание наружной мойки, 771,7 кв.м; административно-бытовой корпус, 1024,6 кв.м; трансформаторная подстанция, 46,3 кв.м; воздухоподогреватели, 33,6 кв.м, 32,5 кв.м, 32,2 кв.м, 33,5 кв.м; площадка для мойки; площадка для техники; ж/бетонный забор, 166,6 м; проезд и площадка; внутриводоочные сети подземные сети к зданиям; внеплощадочные сети связи подземные сети связи к зданиям; сети теплоснабжения; две кран-балки; кран опорный. Начальная цена — 4168506 480 белорусских рублей. Размер задатка 100000000 белорусских рублей и перечисляется на р/с 30120202001010 Октябрьское отделение ОАО «Белпромстройбанк» МФО 153001357, УНП 690324015 КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Объект продается без условий. Переход права пользования земельным участком будет осуществлен по решению местного исполкома. Оплата за объект должна быть произведена в течение 2 (двух) месяцев и 25 (двадцати пяти) дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится **10.07.2007 в 15.00 по адресу: г. Солигорск, ул. Козлова, 35, актовый зал. Заявление на участие и необходимые документы принимаются по 09.07.2007 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 322.** Контактный телефон (8-017) 224-61-34. Наш сайт в Интернете: www.rlt.by.

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРОВ — ВЛАДЕЛЬЦЕВ АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «БЕЛОРУССКИЙ НАРОДНЫЙ БАНК»

ОАО «БНБ» извещает о проведении внеочередного Общего собрания акционеров, которое состоится «06 июля 2007 года в 9 час. 30 мин. по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 87А. Регистрация начинается с 8 часов 30 минут.

Повестка дня:

- О принятии Устава ОАО «БНБ» в новой редакции.

С проектом Устава ОАО «БНБ» в новой редакции и иными вопросами, связанными с проведением внеочередного Общего собрания акционеров можно ознакомиться в рабочие дни (с 9:00 до 17:00, обед с 12:30 до 13:15) в приемной ОАО «БНБ» у секретаря.

Для участия в собрании акционерам необходимо иметь при себе:

- Акционером — физическим лицам необходимо иметь при себе паспорт (или другой документ, удостоверяющий личность). Их представителям — нотариально оформленную доверенность.
- Акционером — юридическим лицам — документ, подтверждающий служебное положение (для первых лиц). Их представителям — доверенность.

Телефон для справок (017) 280-16-63.

ПА СЛЯДАХ ПАЛЕСКІХ РАБІНЗОНАЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

За вёскаў Хлупін аўтобус спыніўся май трошкі прайшліся па пойменнай дубраве — чорныя адмеціны на дрэвах паказваюць вяснова ўзровень Прыпяці. Сёлета па вода была невядкая — дзесяць на метр дрэвы сталі ў вадзе. Сцяпан Бамбиза кілаплатва агледзеў маладыя дубкі пад нагамі і звярнуўся да свайго намесніка: — Гледзі, забарані кароў паці, і падрот з'явіўся, а то «няма аднаўлення, няма аднаўлення!»... Мы агледзілі навокал, хадзілі ўслед за дырэктарам, які маляў дзеці і спрабавалі вост так, з першых крокаў і першых хвілін на гэтай калянай зямлі нешта разумеем, зачаванне і іншыя паслугі, такія, як экскурсіі, рыбалка, плаванне альбо назіранне за птушкамі і г.д.). Колькасць турыстычных паслуг у Прыпяцкім штогод расце на 150 працэнтаў. Загадчык сектара рэвізіі турызму Кіраўніцтва справаў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Галіна Забур'янава лічыць нават, што чатырох турыстычных комплексаў у «Прыпяцкім» малавата. Вельмі ўжо прывабныя даходы прыносіць турызм Нацыянальнаму парку.

Пойменны луг прадоўжыў маўкліваю работу над нам. Нехта ў разнартнай пазнаў дзікую цыбулю. Астатнія страўнацца зацікавіліся. Сцяпан Бамбиза сарваў зялёную страўку і пачаставаў нас, нібы гаспадар агарода. А я пашкадавала, што не ведаю назваў усіх гэтых дзіўных кветак. Якіх толькі колераў тут не было — і гэта толькі пачатак чэрвеня — месца там, кажа Сцяпан Мікалаевіч, тут стаяла вада.

Нарэшце мы прыехалі на бераг Прыпяці, дзе чакала перароблена пад паром баржа: вялікі навак, а пад ім — доўгі стол, накрыты абрусам і застаўлены рознымі стравамі. Баржа-паром рухалася ўздоўж Прыпяці, а мы, пачаставаўшыся фаршыраваным шчупаком, смажаным лясшчом, рыбнымі катлетамі, шашлыкком, курацінай... (не тое, што з'есці — пакаштаваць усё, што стаяла на стале было немагчыма), спыталіся нагледзецца на першародныя берагі галоўнай ракі беларускага Палесся. Тыя, у каго былі фотаапараты, няспынна нацкалі затвор: скапіць, павесці з сабой і здымаць, стомлены ад спякты Мінск хацелася кожнае тутэйшае імяненне.

Берагі Прыпяці на тэрыторыі Нацыянальнага парку дзіўныя: ніводнага населенага пункта, ніводнага слупа, увогуле якога-небудзь знака, пакінутага чалавекам (калі не лічыць турбазы «Лясчавічы», ад якой мы адчалілі); п

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ
І ДЭПУТАТАЎ
МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

6 чэрвеня
2007 г.
№ 22 (76)

«КРУГЛЫЙ СТОЛ»

ПРОБЛЕМЫ БЮДЖЕТА ПЕРВИЧНОГО УРОВНЯ

Опыт показывает, что принять законодательный документ, о необходимости которого говорилось долго и много по всей стране, — только полдела. Необходимо научить им пользоваться, применять его положения на практике. Именно на это и делается упор во время регулярных встреч председателя Постоянной комиссии Совета Республики Национального собрания Республики Беларусь по региональной политике и местного самоуправления Анатолия Малюфеева и ответственного секретаря Совета по взаимодействию органов местного самоуправления при Совете Республики Алексея Степаненко с председателями Советов первичного и базового уровня.

Основной темой подобных встреч является обсуждение реализации Указа Президента № 21 «О повышении роли органов местного управления и самоуправления в решении вопросов жизнеобеспечения населения», принятого в январе нынешнего года. С этого года встречи традиционно проходят в форме «круглого стола», где каждый присутствующий может поучаствовать в обсуждении. На очередную встречу с председателями районных Советов депутатов вместе с Анатолием Малюфеевым и Алексеем Степаненко был приглашен заместитель начальника главного управления бюджетной политики Министерства финансов Республики Беларусь Олег Селиверстов.

Открывая «круглый стол», Анатолий Александрович отметил, что сегодня главная задача — повысить роль Советов в жизни регионов и в решении проблем жизнеобеспечения населения. Пока системы в этом вопросе нет, хотя уже появились положительные примеры. Обращаясь к председателям районных Советов, Анатолий Малюфеев подчеркнул, что Указ № 21 нужно знать и уметь с ним работать, а кроме того, необходимо сделать упор на создание системы взаимодействия местных Советов с органами государственной власти.

Евгений БОГДАН, председатель Лунинецкого районного Совета депутатов Брестской области:

— Возможно, не все в Указе учтено, но, на мой взгляд, самое главное то, что он учит нас просчитывать, анализировать, думать на перспективу. Взять агротуризм — важнейшее

направление, которое в состоянии дать большой объем поступлений в бюджет. Все наши административно-территориальные единицы отличаются, поэтому Указ стоит применять, только досконально изучив свою обстановку. Хочу обратить внимание на переход на контрактную систему. Как она применяется на практике? Председатели Советов избирают на 4 года, а в контрактах исполнительная власть указывается разный срок — от года до 4. Нам приходится объяснять, что в Указе говорится «в пределах срока полномочий», т.е. на 4 года, контролировать правильность заключения контрактов, но нестыковок в этом вопросе все равно много. Далее, что касается согласования назначения руководителей местных предприятий и организаций. Здесь целая гамма вопросов. По каким критериям это согласование проводить? И кто принимает решение — председатель единолично или же он выносит этот вопрос на рассмотрение Совета?

Указ в основном касается Советов первичного уровня, но наша с вами задача — во всем содействовать этим Советам, чтобы Указ давал максимальную отдачу. Положительным моментом является обозначение в Положении о председателе сельских, поселковых, городских (города районного подчинения) исполнительных комитетов расширения их прав. Очень важно, чтобы первичный уровень власти не просто взаимодействовал с местными службами и организациями, но и контролировал их деятельность.

(Окончание на 2-й стр. «МС».)

ПАТРЭБНА ДАПАМОГА. ДЗЕ ШУКАЦЬ?

Як сведчаць шматлікія апытаны, асноўнымі відамі даходаў у Беларусі з'яўляюцца зарплаты або пенсіі. І менавіта ад іх памераў у першую чаргу залежыць узровень жыцця абсалютнай большасці нашых суайчыннікаў. Зрэшты, таксама не сакрэт — раз-пораз узнікаюць сітуацыі, калі для вырашэння ўсіх праблем гэтых крыніц недастаткова, і чалавеку патрабуецца дадатковая дапамога. Якой яна можа быць, каму і на якіх умовах прадастаўляцца, нарэшце, ад чаго залежаць магчымасці атрымання тых ці іншых паслуг у канкрэтным рэгіёне? Адказы на гэтыя і іншыя пытанні мы паспрабуем знайсці з дапамогай консультанта галоўнага ўпраўлення дзяржаўнай сацыяльнай падтрымкі насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Яніны Ладывавай.

КУП і брыгада не канкурэнты

У 2004 годзе, напярэдадні юбілею вызвалення Беларусі, было прынята рашэнне аб'яднаць ўсіх ветэранаў вайны, вывучыць іх просьбы і пажаданні. Падобная акцыя была праведзена і праз год — напярэдадні юбілею Перамогі. З таго часу вывучэнне ўмоў жыцця ветэранаў стала штогадовым. А практыка «наведванняў на даму» пашырылася яшчэ і на іншую катэгорыю насельніцтва — адзіночкі пажылых людзей.

— У Беларусі налічваецца каля 150 тысяч адзіночкі пэнсіянераў, якія не маюць дзяцей, і наша задача сёння — патрапіць хоць бы раз у год да кожнага такога чалавека, — кажа Яніна Ладывава. — Вынікам жа становіцца вывучэнне просьбаў і пажаданняў. Прычым, калі тацяка просьбы ці пажаданні пры-

знаюцца абгрунтаванымі і не патрабуюць значных матэрыяльных выдаткаў, то яны павінны задавальняцца адразу ж сіламі мясцовых службаў. Калі ж канкрэтная заяўка каштуе грошай, а іх няма, то яна трапляе ў план работ райвыканкама — з канкрэтным тэрмінам выканання. І, дарчы, у цэлым на краіне паказчык выканання тут з'яўляецца даволі высокім — 98—98,5 працента.

Варта паўтарыцца, што надомныя абыходы і збор заявак даччыцаў толькі ветэранаў Вялікай Айчыннай, цалкам адзіночкі пажылых людзей, а таксама пэнсіянераў, дзеці і сваімі ж навіяваюць за межамі нашай краіны. Між тым, тая ж патрэба пачыцца комін, аднавіць плот, адра-

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Пенсіянерка **Марыя ГАНЧАРОВА** з вёскі Валосавічы Чачарскага раёна.

мантаваць дом, надворныя пабудовы, электраправодку, узарыць агарод можа ўзнікнуць і ў іншых катэгорыях. Што ім рабіць? — У падобных выпадках «схему» дапамогі вызначае кожны асобны раён, прычым працуе яна зноў-такі па-рознаму, — падкрэслівае Яніна Ладывава. — Аднак агульнае на прамак такі. Для вырашэння «хатніх пытанняў» шмат пры якіх сельсаветах ужо створаны спецыялізаваныя камунальныя ўнітарныя прадпрыемствы. А ў шэрагу раённых тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Віцебскай, Мінскай і Гродзенскай абласцей з'явіліся гаспадарчыя брыгады. У прыпынкі, КУПы і брыгады ро-

бляць адну і тую ж справу — дапамагаюць людзям з нарытоўкай паліва, рамонтамі ці сельгасработамі. Аднак сцвярджаюць, што яны проста дублююць адзін другога, ні ў якім разе нельга. Так, у рэгіёнах, дзе КУПы сельсаветаў атрымалі шырокае распаўсюджванне, гаспадарчыя брыгады заняліся асвойваннем новых відаў паслуг, скажам, рамонтам адзення ці мыццём бялізны. Да таго ж заўважу: КУПы працуюць практычна з усім насельніцтвам. Тады ж гаспадарчыя брыгады тэрытарыяльных цэнтраў — як правіла, толькі з сацыяльна неабароненымі катэгорыямі. І, зразумела, па больш нізкіх, «сацыяльных» тарыфах.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

В ОТВЕТЕ ЗА ДЕРЕВНЮ

Местное самоуправление подразумевает опору именно на мнение народа. Люди скажут обо всем: и о хорошем, и о плохом. В этой связи значительно возрастает роль депутатов, старост деревень и селькомов, которые являются связующим звеном между населением и органами власти.

На территории нашего района избрано 99 старост, 20 домкомов, 2 сельских и 17 уличных комитетов. Всего в состав общественных формирований входит 240 человек.

По инициативе старосты деревни Рытань Александра Михайловича Юргелянца (Кемелишский сельсовет) построено 120 метров забора, обустроена зона отдыха, высажен парк, восстановлен фонтан возле сельского Дома культуры, установлен памятный знак в честь 60-летия Победы.

Большое внимание старосты этого сельского Совета уделяют санитарному состоянию деревень. Они внимательно следят за тем, чтобы был наведен порядок и на тех подворьях, где никто не проживает. Для этой цели в летнее время привлекают трудоспособных граждан для облаживания дворовых территорий пресартажем и одиноко проживающим.

Активно работает староста деревни Завидинты Михаилушского сельского Совета Валентина Александровна Костечко, которая хорошо знает проблемы жителей своих деревень. Валентина Александровна организовала по четвергам прием граждан по личным вопросам представителей различных организаций и ведомств — за неделю до приема она обобщает просьбы жителей. Населению деревень Завидинты и Хотилки все необходимые справки и другие документы выдаются по месту жительства.

Старосты деревень оказали значительную помощь сотрудникам районного отдела по чрезвычайным ситуациям в проведении подворного обхода по проверке противопожарного состояния жилого фонда граждан. А Регина Иосифовна Дремо, староста д. Липки, выпускает даже сельскую газету.

На протяжении зимнего периода старосты заботились о расчистке от снега дорог к своим населенным пунктам, следили за графиком движения маршрутных автобусов, доставкой жителям продуктов питания и предметов первой необходимости автомагазинами, организовывали заказ на конкретные промышленные товары (сапоги и т.д.).

В Подольском сельском Совете старосты активно сотрудничают с участковыми инспекторами по предупреждению пьянства и алкоголизма в деревнях, дают информацию о неблагополучных семьях, помогают депутатам в организации встреч с избирателями, проведении культурно-массовых мероприятий, празднков деревень.

Староста деревни Мали Вера Эдуардовна Казилевич оказала помощь в составлении договоров между Островским коммунальным и жителями деревни по организованному вывозу твердых бытовых отходов. Неоценимую помощь оказывают старосты и в агитации населения по сдаче излишков молока государству. Закуп молока идет практически бесперебойно. В результате прирост закупок на одну корову составил 178 кг, или 112 процентов.

Прозанализировав и обобщив практику работы старост сельских населенных пунктов, районный Совет депутатов утвердил районное Положение о старосте сельского населенного пункта и форму удостоверения старосты.

Создан районный координационный Совет по работе со старостами, традиционными стали Дни сельских Советов, которые являются своеобразной школой и для старост. На совместном заседании Президиума районного Совета депутатов и районного исполнительного комитета утверждена инструкция и определены условия морального и материального поощрения старост.

Депутатами районного Совета совместно с председателями сельских Советов и старостами проведено инспекционное обследование сельских населенных пунктов. Цель его — изучение мнения жителей об изменении жизни на селе после внедрения государственных социальных стандартов. Комиссией разработан акт инспекционного обследования населенного пункта, в котором предусмотрено изучение наличия уличного освещения, состояния проезжей части и заборов, возможности вывоза твердых бытовых отходов и т.д.

Вопросы совместной деятельности старост и депутатов районного и сельских Советов по удовлетворению первоочередных нужд и потребностей населения были обсуждены на «круглом столе». Кроме этого, мы ежегодно подводим итоги работы старост, лучшие из которых награждаются благодарственным письмом районного Совета депутатов и, что немаловажно, денежной премией.

Ирина ШЛЯХТУН, председатель Островского районного Совета депутатов.

ТЕМА ДНЯ

В ФОРМАТЕ ОБМЕНА «БОЛЕВЫМИ ТОЧКАМИ»

В Совете Республики давно сложилась практика тесного сотрудничества с органами местного самоуправления всех уровней. Здесь постоянно проводятся встречи и совещания по наиболее острым проблемам, возникающим на местах, вырабатываются механизмы их решения.

Очередная встреча Председателя Совета Республики Геннадия НОВИЦКОГО с председателями районных и городских Советов депутатов отличалась от предыдущих в первую очередь тем, что проходила в рамках работы недавно созданного Совета по взаимодействию органов местного самоуправления.

Формат мероприятия определил сам спикер верхней палаты парламента, призвав присутствующих отложить в сторону докладные и отчеты и просто поделиться проблемами, рассказать о «болевых точках». А их, этих «точек», как оказалось, имеется немало. Ведь похожих друг на друга районов, как и одинаковых сельсоветов, в республике нет. И каждый по-своему решает на практике вопросы жизнеобеспечения населения.

Помощь местным Советам депутатов более эффективно справится с выполнением этих задач призван был Указ Президента № 21 от 12 января 2007 г. «О повышении роли органов местного управления и самоуправления в решении вопросов жизнеобеспечения населения». Однако в ходе реализации этого документа возник и ряд проблем.

Например, в ряде регионов полностью отсутствовали бюджеты первичных уровней, так что приходилось подводить итоги работы старост, лучшие из которых награждаются благодарственным письмом районного Совета депутатов и, что немаловажно, денежной премией.

Ирина ШЛЯХТУН, председатель Островского районного Совета депутатов.

прописан на другой. И посредством какого бюджета — первичного, районного или областного — должны теперь финансироваться передаваемые на баланс специализированных организаций системы водоснабжения и водотведения?

Кстати, последний вопрос вызвал наибольший резонанс среди присутствующих. Председатель районных Советов депутатов волновало, будут ли централизовано выделяться финансы на инвентаризацию и передачу спецорганизациям обозначенных Указом № 21 объектов недвижимости? Ведь инвентаризация предполагает не только примитивный подсчет, но и оформление огромного количества технических паспортов и прочей документации. «Откуда брать на это деньги? — спрашивали депутаты. — Ведь СПК, которым раньше принадлежали многие объекты системы водообеспечения, такие затраты сегодня просто не потянут».

Определенные проблемы возникают и с передачей дорог — особенно тех, что не являются транзитными, а пролегают «внутри» населенных пунктов. Многие из них вообще не имеют хозяина и не числятся ни на чьем балансе. «Отрешиваются» от них и дорожные службы, и жилищно-коммунальные. А у сельских Советов на обслуживание внутренних дорог (улиц) просто нет средств.

По мнению Геннадия Новичко-го, авральными методами, как это делалось раньше, здесь ничего не

решить. Нужна система, должны быть выработаны четкие подходы к классификации дорог, а уже потом можно будет определиться и с отвечающими за них ведомствами.

Одна из главнейших задач, которая стоит перед органами местного самоуправления — необходимость зарабатывания денег. «Многие ожидали от Указа большего с точки зрения финансирования. Но все вопросы о нем все председатели сельских Советов представляют, как можно их реализовать, — заметил Геннадий Новичкий. — Хотя некоторые из них — такие, как агротуризм — лежат на поверхности. В Беларуси даже природа позаботилась о том, чтобы создать для этого вида деятельности наиболее привлекательные условия».

В своем выступлении Председатель Совета Республики остановился также на стоящих перед местными Советами депутатов задачах, вытекающих из ежегодного Послания Президента белорусскому народу и Национальному собранию. Приоритетными Геннадий Новичкий назвал содействие внедрению энергосберегающих технологий, рачительное отношение к использованию ресурсов, выработку механизма по обеспечению адресной социальной поддержки нуждающимся.

Наталья КАРПЕНКО.

АДДАМ ВОДАНАПОРНУЮ ВЕЖУ Ў ДОБРЫЯ РУКІ

Жыллёвы фонд і адпаведная інжынерная інфраструктура, сеткі цепла- і водазабеспячэння ў сельскай мясцовасці, якія раней знаходзіліся на абслугоўванні арганізацый Мінсельгасхарча або іншых ведамстваў і, адпаведна, ім належалі, зараз перадаюцца на баланс гарадскіх і раённых ЖКГ. Разам з абавязкамі забяспечваць вясковую неабходнымі паслугамі цэнтральным камунальным службам «у спадчыну» дастаюцца сельскія аб'екты жыллёва-камунальнай гаспадаркі, матэрыяльна-тэхнічны стан якіх нельга назваць добрым.

Такім чынам, работы раённым камунальнікам прыбавілася. Акрамя ранейшай дзейнасці, яны зараз яшчэ будуць выконваць і абавязальствы па стварэнню для вясковага жыхара камфортных умоў, вырашэнню ўсіх праблем па рамонту і мадэрнізацыі, утрыманню сельскіх кацельняў, сетак, каналізацый, водаправодаў, жылля, якое належала раней мясцовым гаспадаркам.

Міністр жылкамунгаса Уладзімір Белахвостаў прызнае: каб камунальнае ўтрыманне вясковага сектара знаходзілася на высокім узроўні, трэба прыцягнуць значныя фінансавыя ўкладанні. — Мы лічым, што ранейшыя гаспадары не могуць правесці рэканструкцыю і перакладку камунальных сетак у сельскай мясцовасці ўласнымі сіламі. Калі б яны былі ў стане зрабіць усё паволаму, то і далей маглі б эксплуатаваць сваю ўласнасць, і знікла б неабходнасць перадачы інфраструктуры вясковай жыллёва-камунальнай гаспадаркі нам. Сёння ў арганізацыях Мінсельгасхарча адсутнічаюць сродкі для таго, каб ліквідаваць недахопы, яны не маюць магчымасці прафінансаваць работы па рэканструкцыі аб'ектаў, якія перадаюцца на баланс жылкамунгаса. Мы гэта цудоўна разумеем і прымаем увес фонд у тым стане, які ёсць на момант перадачы, — каментуе міністр. — Са свайго боку наша ведамства падлічвае выдаткі, якія спатрэбяцца на рамонты і мадэрнізацыю сельскіх жыллёвых аб'ектаў, будынкаў і інжынернай інфраструктуры, пасля чаго мы будзем ставіць пытанне аб дадатковым фінансаванні ўсіх работ з бюджэту краіны. Канешне, праблема вырашана не за адзін дзень.

Між тым, як адзначыў у гутарцы з карэспандэнтам газеты Уладзімір Белахвостаў, перад ажыццяўленнем перадачы колішняй ўласнасці не вызваліцца ад правядзення дробнага рамонтна. «Замена засавак, чыстка калодзежаў, стварэнне праектнай дакументацыі і схем, іншыя невялікія работы павінны праводзіцца ранейшымі гаспадарамі. Гэтыя пытанні цалкам знаходзяцца на іх адказнасці», — падкрэслівае ён. Колькі ж спатрэбіцца сродкаў для таго, каб прывесці ў парадак перададзеныя аб'екты, зараз вызначаецца. Для кожнай вобласці і раёна сумы, неабходныя для правядзення капітальнага і цяжкага рамонтна, адрозніваюцца. Аднак віды работ, якія трэба будзе зрабіць, амаль аднолькавыя. І адзін з асноўных — наладжванне сістэмы забеспячэння сельскай мясцовасці вадою. У агульным для Беларусі малюнку існуючая сетка вясковых водаправодаў і водазабораў (там, дзе яны ёсць) амаль знешана, і таму патрабуе неадкладнай рэканструкцыі.

Перш-наперш мы павінны наладзіць для жыхароў сельскай мясцовасці якасную сістэму водазабеспячэння. Для гэтага патрабуецца стварыць новыя свідравіны, таму што старыя знаходзяцца ў не вельмі добрым стане. На некаторых існуючых водазаборах у сельскай мясцовасці яны правіраваны на глыбіні 50—60 метраў, але калі ўлічваць, што свідравіна выпрацавала свой тэрмін, то новую трэба рабіць ужо на глыбіні 100 метраў, — тлумачыць намеснік старшыні Мінскага аблвыканкама Анатоль Мірчук. — Для вырашэння праблемы ў адным з падраздзяленняў ўпраўлення жылкамунгаса вобласці мы ствараем працоўны ўчастак, які будзе займацца стварэннем свідравін для пінной вады. Акрамя таго, прадпрыемству «Аблаграсрэвіс» дадзена даручэнне арганізаваць брыгады па рамонту водаправодных сетак і воданапорных вежаў у той мясцовасці, дзе аб'екты яшчэ не перададзены на баланс ЖКГ і знаходзяцца на абслугоўванні сельскагаспадарчых вытворчых каператываў, калгасаў і саўгасаў.

Паводле інфармацыі Анатоля Мірчука, больш за 85 працэнтаў водаправодных сетак ужо выпрацавалі тэрмін амартызацыі, ёсць праблемы і з каналізацыяй. Таму кожны год на Міншчыне праводзіцца інвентарызацыя гэтага фонду, пасля чаго на мадэрнізацыю найбольш «уражваючых» месцаў накіроўваюцца матэрыяльныя рэсурсы. «Наша задача заключаецца ў тым, каб вясковец, які прышоў з працы, ведаў, што ў яго хаце ёсць вада, цяпло і працуючая каналізацыя, і ніякіх цяжкасцяў з атрымання камунальных паслуг у яго не ўзнікну, — кажа Анатоль Мірчук. — Да таго мы і распрацавалі праграму «Чыстая вада», згодна з якой у вобласці будуць з'яўляцца новыя водазаборныя, ачышчальныя станцыі. Не так даўно ў вобласці пачаў працаваць завод па выробку папяравых ізаляваных труб, таму зараз перакладка цепласетак будзе праходзіць хутка».

Стратэгія галіновага міністэрства, такім чынам, прынята да выканання, але ў рознай мясцовасці яна ажыццяўляецца згодна з эканамічнымі асаблівасцямі рэгіёна. Напрыклад, у Нясвіжскім раёне камунальны прымаюць у дабыць жыллёвы фонд калгасаў толькі пасля таго, як гаспадарка выплаціла ім усё выдаткі на рамонты.

— Сярод іншых аб'ектаў мы ўжо дастаткова доўгі час абслугоўваем 27 шматпавярховых дамоў, якія знаходзяцца ў аграгарадку «Сноў». Праблема была ў тым, што раней рамонты там не праводзіліся. Мы ж замаялі тры тысячы метраў даўж, адрамантавалі восемдзесят працэнтаў пад'ездаў, перакралі 800 метраў цеплаправодных пів-трубаў. Акрамя таго, адмовіліся ад набыцця паліва. Зараз газ паступае жыхарам аграгарадка з кацельні, што знаходзіцца ў Снове. Такім чынам, раён сам прадае цяпло сваім жыхарам, і гэта выгадна ўсім, — распавядае намеснік генеральнага дырэктара РУП «Нясвіжская ЖКГ» Эдуард Гнідзько. — Дарчы, жыллёвы фонд сельскай мясцовасці мы прымаем на абслугоўванне толькі тады, калі гаспадаркі заплаціць нам грошы за правядзенне ўсіх неабходных работ. Спачатку складаецца каштарыс, падлічваюцца выдаткі, якія спатрэбяцца для рэканструкцыі інфраструктуры і жылля, а ўжо затым мы пераводзім аб'екты на свой баланс. Зараз вядуцца перамовы наконт перадачы жылля ў сельскай мясцовасці, якое належыць аднаму з прадпрыемстваў раёна. Кошт усіх неабходных аднаўленчых мерапрыемстваў складе 650 мільянаў рублёў. Як толькі арганізацыя пералічыць нам гэтыя сродкі, мы прыступім да сваіх абавязкаў.

— А бесплатна вы не можаце прыняць вясковы жыллёвы фонд? — Не, гэта несур'ёзна. Да таго ж, гаспадаркі нашага раёна заўсёды знаходзяць крыніцы, каб заплаціць нам за выкананне работ. Перавод на баланс жылкамунгаса будзе паступова праходзіць і ў будучым. Карысць тут відэаочная, таму што з'яўляюцца спецыялізаванымі арганізацыямі. А СВК часам складаана выканаць неабходныя работы.

— У некаторых рэгіёнах Беларусі падчас перадачы вясковага жыллёвага фонду могуць пачацца праблемы з водазабеспячэннем, у прыватнасці, шматпавярховых дамоў сельскага сектара. Вашы жыхары адчулі аналагічныя цяжкасці?

— Вады ў нашым раёне няма толькі ў тых кватэрах, жыхары якіх не плаціць за паслугі. Але такога амаль не здараецца. Перад тым як прыняць да сябе на абслугоўванне сельскія аб'екты, мы праводзім іх даследаванне. Выяўдзя спецыяльная камісія, якая высвятляе ўсе асаблівасці матэрыяльна-тэхнічнага стану аб'екта. Калгас павінен самастойна скласці і тэрмаціць нам схемы, дакументы, каштарысы будучых работ, карацей кажучы, усю неабходную інфармацыю наконт стану сетак і фонду.

Людзі, якія жывуць у шматпавярховых дамах, звычайна працуюць у мясцовай гаспадарцы, якая самастойна павінна знайсці магчымасць, каб пагасіць запавычанасць за паслугі. Калі жыхар не плаціць за камуналку, гаспадарка можа вылічыць гэтыя сродкі з яго заробатнай платы. І толькі калі запавычанасці знікнуць, мы будзем прымаць на баланс сельскі жыллёвы фонд з усімі інжынернымі сістэмамі.

Але так адбываецца не ва ўсіх раёнах краіны. Уладзімір Белахвостаў расказваў, што ёсць прыклады таго, што ў кватэрах пачынаюцца праблемы з водазабеспячэннем, і гэта звязана з матэрыяльным і тэхнічным бакамі пытаньня перадачы аб'ектаў. Дарчы, як лічыць генеральны дырэктар РУП «Нясвіжская ЖКГ» Пётр Кулік, жылкамунгас не павінен прымаць на абслугоўванне і выконваць у вёсцы ўсе работы цалкам. «Ёсць яшчэ і сельскі Совет, і гаспадары дамоў, якія таксама абавязаны валодаць праблемай», — хваляецца за справу». Ім неабходна аб'яўляць ўдзельнічаць, у прыватнасці, у дабраўпарадкаванні жылля і навакольнай тэрыторыі. А перагаражы падпрямствы ЖКГ работай, якую можна зрабіць самастойна, не зусім правільна», — выказвае сваё меркаванне спецыяліст.

Ёсць і яшчэ адна праблема, пра якую раённы жылкамунгасаў краіны стараюцца пакуль не вельмі ўзгадваць, бо не наспеў час. Але па іх падліках, у сувязі з паступовым пампэннем колькасці персаналу галіны праз некалькі гадоў ЖКГ будзе не справіцца з абслугоўваннем усіх аб'ектаў, калі ўлічваць, што іх колькасць пастаянна расце менавіта за кошт прыняцця сельскага жыллёвага фонду і адпаведнай інфраструктуры.

Дзмітрый АЛЬФЕР.

ДУГА СТРУВЭ

Сусветная слаўтаць на тэрыторыі асобна ўзятых сельсаветаў

Невялічкая вёска Шчакоц Ляскавіцкага сельсавета Іванаўскага раёна раптам стала сусветна вядомай. Тут пабудаваны геадэзічны і памятныя знакі на месцы пункта ўнікальнай геадэзічнай канструкцыі XIX стагоддзя — дугі Струвэ. Як расказала старшыня Савета Лідзія Церабей, да іх зачасцілі экскурсанты — і афіцыйныя дэлегацыі, і школьнікі, і проста турысты-вандроўнікі. Давялося сельсаветаўчым, настаўнікам мясцовай школы значна пашырыць свае веды па гісторыі і геаграфіі, каб не пасараміцца сябе перад любым госцем, калі выступілае ў ролі экскурсавода. Многія прыезджыя ніякага ўяўлення не маюць, што гэта за дуга такая і хто яе «сгануў» акупіраваў каля Іванава.

Каб канчаткова даказаць навуковае адкрыццё XVIII стагоддзя, што Зямля мае форму не шара, а эліпсоіда, спатрэбілася вызначыць адлегласць паміж яе крайнімі пунктамі. А зрабіць гэта можна было толькі праклаўшы па мясцовасці дугу мерыдыяна. Пачаткам работы прынята лічыць 1816 год, калі вядомы расійскі геадэзіст генерал Карл Тэнар пачаў тапаграфічныя здымкі заходніх межаў Расійскай імперыі. Потым экспедыцыя Тэнара аб'яднала намаганні з групай астранома прафесара Васіля Струвэ, і пачалося бесперапыннае руска-скандынаўскае градуснае вымярэнне ўздоўж мерыдыяна 25 градусаў 20 мінут усходняй даўгаты.

На вымярэнні і абазначэнне пайшло роўна паўстагоддзя! Геадэзісты тых часоў «вырысавалі» дугу працягласцю 2880 кіламетраў. Прайшла яна па дзясці краінах: Нарвегіі, Швецыі, Фінляндыі, Расіі, Эстоніі, Латвіі, Літве, Беларусі, Украіне, Малдове. Мерыдыян адзначылі 258 пунктамі, 31 з іх быў закладзены на тэрыторыі сучаснай Беларусі. Навука карыстаецца тымі вымярэннямі паўтара стагоддзя. Вызначэнне дугі Струвэ лічыцца адной з важнейшых падзей у развіцці сусветнай астраноміі, геадэзіі і геаграфіі. Таму і вайшлі знойдзеныя цяпер аднакі дугі ў Спіс сусветнай культурнай і навуковай спадчыны чалавечтва нараўне з Вялікай кітайскай сцяной, егіпецкімі пірамідамі, Белавежскай пущай, Мірскім замкам. Можна ўявіць сабе, якой цяжкай была праца. Дуга ж не разбіралася дарогі — гушчар гэта лесу ці балотная дрывга. А транспартным аснашчэннем экспедыцыі магла служыць хіба толькі звычайная падвода. Тромметровым жэзлам даводзілася мераць адлегласці ў дзiesiąці кіламетраў уручную. І пры гэтым продкі сучасных геадэзістаў паказалі такі прафесіяналізм, што цяперашнія спецыялісты не перастаюць захапляцца.

Удзельнікі тагачасных экспедыцый адзначалі геадэзічныя пункты па-рознаму, відаць, у залежнасці ад таго, што аказалася пад рукой. Закладвалі ў зямлю бетонны куб, гранітны куб, а часам у ход шубы звычайныя драўляныя кол з цвіком у центры.

Але прайшло дзвесце гадоў, і ніякага следу на нашай зямлі ад тых грандыёзных пошукавых работ не засталася. Былі толькі лічбы з навукова-тэхнічнай справаздачы Струвэ. І вось спецыялісты беларускага прадпрыемства «Беларэакосмагеадэзія» ўзяліся вылічыць геадэзічныя пункты на тэрыторыі сваёй рэспублікі. Першы пункт быў знойдзены на тэрыторыі Гродзенскай вобласці. Затым удалося вылічыць яшчэ 18 адзнак экспедыцыі

Струвэ. Тры з іх знайшлі ў Іванаўскім раёне — каля вёсак Асаўніца, Ляскавічы і Шчакоц (ранейшая назва Чакуцы).

Раскопкі правялі вельмі беражліва. Па сутнасці, адкапалі, паглыдалі і закапалі назад. А васьмь месца вакол таго каменя ў форме цагляны абазначалі роўным прыгожым раўчкам. Над ім узвялі высокае збудаванне, падобнае на шпіль, якое мае на канечнік цыліндрычную форму. Гэта і ёсць геадэзічны знак. А васьмь побач узвялі манумент, так бы мовіць, апазнавальны знаку. Ён уяўляе сабой паўтара-метравы пастаментам са 100-кілаграмовым шарам наверх. На шарыку тым, як на глобусе, нанесены контуры Беларусі і адзначаны каардынаты Шчакоцка.

Вакол праведзена добраўпарадкаванне. Леснікі мясцовага лясніцтва пабудавалі яркую вялікую алтанку. Абсталявана месца для вогнішча і санітарныя зручнасці. Словам, зроблена ўсё, каб людзі прыедзшы чалавек мог калюна адлачыць, звярнуцца думкамі да Сусвету і вэнчансці.

Адказвае за падтрыманне парадку на аб'екце землеўпарадкавальная і геадэзічная служба Іванаўскага раёна. Як скажаў намеснік начальніка службы Анатоль Ксёнда, знакі каля вёскі Шчакоц уключаны ў турыстычныя маршруты раёна. На дарогах стаяць указальнікі, як лепей праехаць. Дарчы, абазначэнне атрымаў і геадэзічны знак пад Ляскавічамі. Не такое шыкоўнае, як каля Шчакоцка, але для спраўнага турыста будзе цікавым і гэтае месца на высокім узгорку. Ляскавічы знакі, паводле слоў старшыні сельскага Савета Лідзіі Церабей, падтрымліваюць у належным выглядзе вясковыя школьнікі і мясцовае ўладзе.

Святлана ЯКЕВІЧ.
Фота аўтара.
Іванаўскі раён.

ПРОБЛЕМЫ БЮДЖЕТА ПЕРВИЧНОГО УРОВНЯ

(**Сюжэт.**
Начало на 1-й стр. «МС».)

І пару слоў о КУПлах. Они — не самоцель. Создание коммунального унитарного предприятия с правом юридического лица — это только одна из форм. Есть и другие. Вообще оказание основных услуг на селе мы ждем от ЖКХ (если там есть соответствующие структуры), если нет — создаем КУПы (при условии, что есть возможность). Кроме этого, задействуем коммунально-бытовые структуры («бытовка» ведь тоже может взять на себя часть работ). Мы пошли по такому пути: в тех сельсоветах, где нет ЖКХ и КУПов, выдаем толковому фермеру технику, лицензию и определяем его для оказания сельхозуслуг населению. Далее, объединяем средства индивидуального предпринимателя с КУПом — есть у нас такой положительный опыт. Кроме того, в крупных населенных пунктах, в центрах сельсоветов есть кооперативные центры оказания услуг населению, созданные совместно с районом.

Алексей СТЕПАНЕНКО:
— Я сам был в этом районе и видел, что обозначенная система там работает достаточно четко. Люди пробуют различные формы, находятся в постоянном поиске: как сегодня решить вопросы жизнеобеспечения населения.

Анатолий МАЛОФЕЕВ:
— Хорошо работает районный Совет, молодцы. Но вот что касается вопроса заключения контрактов: в Указе ведь четко

прописано «на срок полномочий», какие могут быть волюнтеристские отношения в отношении Указа Президента?!

Нина СТАСЮК, председатель Каменецкого районного Совета депутатов Брестской области:
— Указ не может быть прописан для каждого Совета конкретно. Какими разными бывают сельсоветы, проиллюстрирую на примере нашего района. Всего их у нас 15 (14 сельских и 1 городской). В Беловежском районе отличная инфраструктура и всего 3 населенных пункта. В Речицком 5 лет назад даже хозяйство ликвидировали. Там проживает 1300 человек в 30 населенных пунктах. Малочисленные деревеньки у нас 236. И нам важно обеспечить их жителей всем необходимым. Снять проблемы с торговым обслуживанием, с авто-транспортным и т.д. В своей работе мы активно опираемся на органы территориального самоуправления. Пытаемся самостоятельно зарабатывать деньги: в 8 сельсоветах закупаем молоко, но проблема в том, что поголовье скота неуклонно сокращается.

Что касается КУПов, здесь должен быть гибкий подход: создавать там, где получается. У нас есть малочисленные сельсоветы, за чем там КУП? Наши хозяйства всегда оказывают помощь в посадке, обработке и т.д. В Речицком сельсовете, когда ликвидировали хозяй-

ство, мы создали КУП. Он продержался до прошлого года, а потом мы вынуждены были передать его участку ЖКХ с сохранением всех услуг.

Алексей СТЕПАНЕНКО:
— Кто вас заставляет создавать КУПы? Если у вас замечательно работает хозяйство или ЖКХ, — пожалуйста, не создавайте. Здесь предполагается гибкая система.

Роман ЖУРНЯ, председатель Браславского районного Совета депутатов Витебской области:
— У меня по Указу несколько вопросов. Среди источников пополнения бюджета сельсовета упоминается сбор с заготовителей дикорастущих растений и т.д. Как это осуществить на практике? Люди привозят сдавать клюкву, грибы в райцентр, где никто у них не просит паспорта, но не спрашивают, из какого он сельсовета. А налоги должны вернуться в конкретный сельсовет. Далее, одна гродненская фирма закупает у местного населения улитку. В одной деревню привезли — закупили, во вторую... А как сельсовету это отследить? Как-то изворачиваемся, что-то изобретаем, но хотелось бы получить четкие

разъяснения и инструкции. Согласно Указа № 21 мы провели инвентаризацию дорог, систем водоснабжения, канализации. Но чтобы их передать, необходимо иметь соответствующую документацию. У нас в одной из деревень сгорел насос (20 домов и ферма пользуются водой). Но изготовить документы стоит никак не меньше 2–3 млн. У хозяйства, на чьем балансе пока это все числится, свободных денег нет...

Алексей СТЕПАНЕНКО:
— Указ отвечает на ваш вопрос. Есть механизм. Скажите, вы выходили на Министрство коммунального хозяйства? Недавно Брестский областной Совет поставил вопрос о передаче дорог. Вышел с ним на Министерство дорожного строительства, откуда получил четкое разъяснение — кто, как и какие дороги согласно закону должен принять на баланс. Сегодня без документации вы ничего не передадите. Если ее нет — создаете комиссия, готовите документацию за счет средств районного бюджета. О том и разговор, что нужно все систематизировать, официально оформить, а потом думать, кому передать. Если хозяйство не хочет платить за документацию — пусть ее сделает, но, по-моему, проще ее сделать и передать систему водообеспечения.

Роман ЖУРНЯ:
— В районном бюджете денег нет. Если бы это был еди-

ничный случай, но ведь это массовое явление. Может, решили бы заказывать документацию за половину стоимости?

Алексей СТЕПАНЕНКО:
— Вам дали карты в руки, дальше работайте сами: с областным управлением, с министерством. Дали вам Указ, так вы теперь просите написать, как его выполнить.

Светлана ПРЕДКО, председатель Волковыского районного Совета депутатов Гродненской области:
— С выходом Указа в отношении Советов произошла революция. Конечно, не все вопросы сразу решаются, но нам с вами надо искать рычаги и формы воздействия, чтобы выполнять положения Указа. Его реализация зависит от нас.

Леонид ПИСАНИК, председатель Мозырского городского Совета депутатов Гомельской области:
— В нашем городе активно взаимодействуют исполнительная и законодательная власть. Все вопросы решаем вместе. Депутаты присутствуют на заседаниях исполкома, входят в состав всех его комиссий. Как показала практика, в этом есть смысл и реальная польза. Недавно мы опробовали новую форму работы с населением: прямой телеэфир с властью. Это крайне сложное, но весьма эффективное направление.

Алексей СТЕПАНЕНКО:
— Авторитет Советов первичного уровня пока остается не слишком высоким. Наша задача — повысить его. Хоча об-

ратить ваше внимание на то, что в Советах поменялось очень много людей. Пришли новые кадры, которым необходима подготовка, стажировка. Не упустите этот момент.

Олег СЕЛИВЕРСТОВ:
— Когда упоминался вопрос о передаче дорог, систем водоснабжения и т.д., было сказано, что в районном бюджете на это денег нет. Это неправильная постановка вопроса. Сегодня лишних денег нет ни у кого. Но передавать тот же водопровод на баланс районных ЖКХ нужно: определенные средства у них есть, к тому же они — специализированная организация и могут более компетентно обслуживать водопровод.

Проблема бюджета первичного уровня — это проблема налогового потенциала. Основная задача — найти, с кого налоги брать, а значит, развивать индивидуальное предпринимательство, экотуризм. Еще одна сложность — перераспределение дотационных средств между сельсоветами. Они настолько отличаются, что выделить какой-то один критерий, подвести общую базу очень сложно. В принципе, Указ не решает всех проблем. Сейчас они начинают обозначаться. Вносите свои предложения, замечания, мы будем их рассматривать.

Записала Инга МИНДАЛЕВА.
Аналогичная встреча по вопросам реализации Указа № 21 была проведена и с председателями сельских и поселковых Советов депутатов.

АДВАРТНАЯ СВЯЗЬ

На адрес «Местного самоуправления» часто приходят листы с просьбой дать парад, дапамагчы ў складанай сітуацыі, выехаць на месца... Нагадаем нашым паважаным чытачам, што рэдакцыя не заўсёды мае магчымасць «выслаць карэспандэнта», паколькі штат гэтых самых карэспандэнтаў дагэтуха абмежаваны, а колькасць пісьмаў, якія прыходзяць ад вас у рэдакцыю, вылічаецца дзiesiąткамі і сотнямі. Ды і многія з праблем, пра якія расказваюць ў гэтых пісьмах, цалкам пад сілу вырашыць мясцовым уладам. А калі не пад сілу (ці часткова не пад сілу), значыць яны (улады) павінны патлумачыць людзям прычыну гэтага і акрэсліць тэрміны. У адваротным выпадку людзі патурбуюць больш высока «інстанцыі», што і адбылося з жыхаром Слуцкага раёна.

«Мы, жыхары вёскі Рудня, а таксама Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук, для нас усё змянілася ў горшы бок. Раней мы жылі па-вясковому, трымалі гаспадарку, кароў, коней і г.д. — у каго на што хапала сілы... У апошні час рабіць гэта стала цяжка, бо перасталі нам даваць сена на карову, хоць і здаём малако дзяржаве. У выніку, калі 4–5 гадоў таму ў Рудні налічвалася 60 кароў, цяпер засталася толькі 25 — іх няма чым карміць. Раней у нас побач з вёскай была паша — акая-нікая, але каровам было дзе пахадзіць. А цяпер яе для чагосьці ўзаралі (тры гады таму) і ніткаса Замосце і Покрашава, вырашылі спытаць у вас, як нам жыць далей. Пасля таго, як у нашу гаспадарку «Слуцкае Замосце» (былы калгас «Чырвоны Кастрычнік») ў 2000 годзе прыйшоў новы старшыня Валеры Шамрук,

У Беларускім аграпрамысловым тыдні прымаюць удзел 680 прадпрыемстваў з 18 краін свету

Гэты тыдзень у Мінску адзначаны вялікай знакавай падзеяй у дэзінжынінгі АПК краіны — 5 чэрвеня адбудзецца Беларускі аграпрамысловы тыдзень. Ён пройдзе па 8 чэрвеня, паведомлілі карэспандэнту БЕЛТА ў арганізатарах.

Другі раз Беларускі аграпрамысловы тыдзень праводзіцца ў фармаце чатырох выставак: «Белгра-2007», «Харчова-індустрыя», «Упакоўка і этыкетка», «Мікраклімат і холад». Гэта дае магчымасць прасачыць увесь тэхналагічны ланцужок ад зямляробства, аграпрамысловых і харчавых прадпрыемстваў да іх апрацоўкі, упакоўкі і захоўвання прадуктаў харчавання. У Беларускім аграпрамысловым тыдні прымаюць удзел 680 прадпрыемстваў і фірм з 18 краін свету. Беларусь прадстаўляюць 508 прадпрыемстваў — гэта 75 працэнтаў ад агульнай колькасці ўдзельнікоў. У аграпрамысловым форуме таксама прымаюць удзел 41 прадпрыемства з Расіі (6 працэнтаў), 28 фірм з Германіі (4 працэнтаў), 25 фірм з Польшчы (3,7 працэнтаў), 15 прадпрыемстваў з Італіі (2 працэнтаў) і г.д.

Самая прадстаўнічая выстаўка — «Белгра-2007», я ў прымальніц удзел больш як 440 прадпрыемстваў з 18 краін — Беларусі, Расіі, Украіны, Аўстрыі, Венгрыі, Германіі, Даніі, Іспаніі, Італіі, Латвіі, Літвы, Нідэрландаў, Польшчы, Славакіі, Фінляндыі, Францыі, Чэхіі і ШВА. Каля 75 працэнтаў экспазіцыі займаюць беларускія ўдзельнікі (326 прад-

прыемстваў). На другім месцы па колькасці расійскіх прадпрыемстваў — 25 працэнтаў, на трэцім — Германія — 22 працэнтаў, за тым Украіна і Італія — па 12 працэнтаў.

Паводле спісу арганізатараў, «Белгра» — самы буйны выставачны праект года. Ён праводзіцца ўжо 17-ы раз. За гэты час па маштабах і ўзроўню прадстаўленай прадукцыі выстаўка вырастае ў найбуйнейшы і самы аўтарытэты ў Беларусі форум, дзе прадстаўлены асноўныя напрамкі харчовай палітыкі рэспублікі і дасягненні беларускіх аграрыяў. Асноўная ўвага ў гэтым годзе будзе ўдзелена новым тэхналогіям, машынам і абсталяванню.

Беларусь на форуме прадстаўляюць Мінскі трактарны завод, Мінскі завод шахцернаў, ВА «Гомсельмаш», ААТ «Лідарпрамаш», прадпрыемствы канцэрна «Беларамаш», РА «Беларусьграсэрвіс», ТАА «Полымя», ДУ «Беларуская МВС», РУНДП «Інстытут механізацыі сельскай гаспадаркі НАН Беларусі», РУП «Інстытут аграінжынінг НАН Беларусі», РУП «Інстытут меліярацыі і лугаводства НАН Беларусі» і многія іншыя.

Знамянальна, што айчынная сельскагаспадарчая прадукцыя, машыны, абсталяванне будуць дэманстравацца ў тэхналагічным ланцужку. Прычым асноўная ўвага будзе ўдзелена новым малазатратным энергаэфектыўным тэхналогіям усіх галін, звязаным як з вытворчасцю сельгаспрадук-

цы, так і з яе перапрацоўкай, транспарціроўкай, захоўваннем і рэалізацыяй на ўнутры і знешнім рынках. Мінсельгасхарч традыцыйна арганізуе спецыяльную экспазіцыю дасягненняў айчынай жывёлагадоўлі, птушкагадоўлі, ільняводства.

Найбольш перспектыўныя напраўкі прадстаўляюць на калектыўных стэндах НДІ аграрнага профілю Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, айчынных сельскагаспадарчых ВНУ.

Выстаўка «Белгра» ўнікальна тым, што свае навінкі дэманструюць не толькі айчыныя, але і замежныя вытворцы тэхнікі. Акрамя таго, ні адна выстаўка не праходзіць без удзелу нашых бліжэйшых суседзяў — расійскіх і ўкраінскіх прадпрыемстваў.

Выстаўкі пройдуць адначасова на двох пляцоўках: выставачным комплексе на праспекце Пераможцаў, 14 і ў футбольным манежы на праспекце Пераможцаў, 20/2. Арганізатарам выстаўкі з'яўляецца ЗАТ «МінскЭкспаз» пры падтрымцы і непасрэдным удзеле міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, прамысловасці. Беларускі прамысловы тыдзень уключае насычаны дзельна праграму: канферэнцыі, семінары і прэзентацыі для спецыялістаў, круглыя сталы, дэманстрацыю тэхнікі ў дзеянні, выязныя мерапрыемствы.

У мінулым годзе ў выстаўцы «Белгра-2006» прымалі ўдзел 450 прадпрыемстваў і фірм з 20 краін свету.

ПРАДПРЫМАЛЬНІКІ ВЫБІРАЮЦЬ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ...

У галіновай структуры прадпрыемстваў сельскай гаспадарчы сектар паступова павялічваецца колькасць малых прадпрыемстваў, якія заняты ў прамысловасці. Пра гэта сведчыць аналіз апошніх гадоў, праведзены спецыялістамі Міністэрства.

Як падкрэсліваюць у міністэрстве, калі ў 2001 годзе малых прамысловых прадпрыемстваў налічвалася 5860, то летася — ужо 8409. Дарчы, трэць аб'ёму прамысловой прадукцыі, вырабленай МП у мінулым годзе — прадукцыя машынабудавання і металаапрацоўкі, 14,3 — хімічнай і нафтахімічнай прамысловасці, 13,1 — харчовай. Паступова расце колькасць МП ў такіх сферах, як будаўніцтва, транспарт, сувязь, фінансава-кредытная сфера, бытавое абслугоўванне насельніцтва. На думку спецыялістаў, атрымліваюць недастатковае развіццё такія галіны, як сельская гаспадарка, жыллёва-камунальнае гаспадарства, навука і навуковае абслугоўванне.

Што датычыцца людзей, якія працуюць на МП, то найбольшая колькасць занятых — на прамысловых прадпрыемствах (37,1 працэнта ад агульнай колькасці занятых на МП), на прадпрыемствах гандлю і грамадскага харчавання занята 25,1 працэнта, у будаўніцтве — 16,3 працэнта.

Ігар ГРЫШЫН.

ПЛЮСЫ І МІНУСЫ ПАДРАДНЫХ ТАРГОЎ У БУДАЎНІЦТВЕ

Пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 03.03.2005 г. № 235, якая сёлетня выйшла ў новай рэдакцыі (гл. пастанова ад 20.02.07 № 224), зацверджана палажэнне аб парадку арганізацыі і правядзення падрадных таргоў на будаўніцтва аб'ектаў. У адпаведнасці з указанымі дакументам ААТ «Салігорскрамбуд» у 2006 годзе прыняло ўдзел у 56 конкурсных таргах. Увайралі таргі па 27 аб'ектах (будоўлях), заключыўшы на іх дагаворы або дзяржаўныя кантракты. Пры гэтым, вывучыўшы конкурсную дакументацыю і ацаніўшы свае магчымасці, адмовіліся ад удзелу ў таргах па 22 аб'ектах. Па 7 аб'ектах (будоўлях) былі прызнаны пераможцамі іншыя падрадныя арганізацыі. Што ж, рынак ёсць рынак.

Акрамя таго, паступіла 25 прапановаў заказчыку на ўдзел у конкурсных таргах на падставе прамых сувязяў. Адмовіліся ад удзелу ў таргах па 7 аб'ектах. Па 18 аб'ектах заключаны дагаворы падряду на будаўніцтва.

Практыка паказала, што прынятае палажэнне аб парадку правядзення таргоў мае свае станоўчыя і адмоўныя бакі. Прычым адмоўных больш, чым станоўчых.

Станоўчыя можна пералічыць па паллях:

— таргі даюць заказчыку права выбару генадрядчыка на конкурснай аснове з улікам аб'ектыўных крытэрыяў ацэнкі магчымасцяў прэтэндэнтаў без яўнага і лабаравання;

— стымулююць падрядчыку (прэтэндэнта) да пастаяннага ўдаканальвання, нарошчвання магчымасцяў, павышэння якасці БМР, скарачэння тэрмінаў будаўніцтва і павелічэння гарантыйных тэрмінаў эксплуатацыі аб'ектаў пасля іх уводу.

Цяпер спынімся на адмоўных. Зацверджанае пастановай Саўміна № 235 (з улікам апошняй рэдакцыі) палажэнне аб парадку фарміравання кантрактнай цэны і правядзенню таргоў у будаўніцтве з'яўляецца падказным актам і супярочыць арт. 633 Грамадзянскага кодэкса Рэспублікі Беларусь (цэна работы). У артыкуле сказана, што заказчык не мае права патрабаваць змяшэння дагаворнай цэны ў выглядзе, калі ў момант заключэння дагавора (пры правядзенні конкурснага таргоў) выключаецца магчымасць прадугледзець поўны аб'ём работ, якія падлягаюць выкананню, або неабходныя для гэтага раскошды. Падрядчык таксама мае права ў адпаведнасці з указаным артыкулам Грамадзянскага кодэкса патрабаваць павелічэння дагаворнай цэны пры істотным узростанні кошту абста-

ўвання і паслуг. Вызначэнне пераможцы ў падрадных таргах праз іх правядзенне ў рэспубліцы прыйшло з еўрапейскіх краін і краін Захаду. Там таргі праводзіцца з улікам таго, што прэтэндэнт прымае на ўвагу будаўніцтва «пад ключ» з усімі затратамі, пачынаючы ад адкрыцця фінансавання да ўстаноўкі мэблі, прыбораў і інвентару. Разлік кантрактнай цэны даецца заказчыку ва ўмоўных адзінках (долларах, еўра), і яна з'яўляецца змяняльнай да ўводу аб'екта ў эксплуатацыю. На такіх цывілізаваных умовах у ацаніўшы свае магчымасці, адмовіліся ад удзелу ў таргах па 22 аб'ектах. Па 7 аб'ектах (будоўлях) былі прызнаны пераможцамі іншыя падрадныя арганізацыі. Што ж, рынак ёсць рынак.

У нашых жа ўмовах у рэспубліцы конкурсныя таргі ўзніклі як інструмент утаймавання цэны будаўнічай прадукцыі і скарачэння нарматыўных тэрмінаў будаўніцтва. Часта праектна-каштарысная дакументацыя выстаўляецца на таргі па частцы архітэктурнага праекта, якая зацверджана. Прынятыя аб'екты-аналогі часта не адпавядаюць аб'ектам, якія ўзводзяцца, адсутнічае кваліфікацыйнае заданне ад заказчыка праектнаму інстытуту на праектаванне, у гэтых умовах выключалі зыходныя даныя для праектавання ад заказчыка і ўзгодненыя падрядчыкам. Таму рабочая дакументацыя ў працэсе будаўніцтва бяскося ўдакладняецца і дапаўняецца. Састарзела матэрыялы, дэталі, вузлы змяняюцца на больш новыя. Пры гэтым, як і раней, праект арганізацыі будаўніцтва ў поўным аб'ёме не распрацоўваецца. Яе правіла, выконваецца толькі разлік нарматыўнай працягласці будаўніцтва і, як следства, не складаюцца каштарысы на ПАБ, што патрабуецца нарматыўнай дакументацыяй па ўзгодненню каштарысаў.

У адпаведнасці з зацверджанай у Рэспубліцы Беларусь сістэмай конкурсных таргоў заказчыкі прапаноўваюць будаўніц-

тва аб'ектаў па фіксаванай кантрактнай цэне, распрацаванай па каштарысных цэнах 1991 г. і пеліраванай у дзеючыя цэны па індексам РНТЦ, якія публікуюцца. Базісны кошт у цэнах 1991 г. можа быць зменены ў працэсе будаўніцтва толькі пры ўнясенні змяненняў заказчыкам у рабочую дакументацыю, а інфляцыйныя працэсы ў працэсе будаўніцтва не ўлічваюцца — толькі прымяняецца штомесечная сярэдне-статыстычны індекс да індекса змянення пры вызначэнні кошту ў бягучых цэнах па заключанай кантрактнай цэне на дату пачатку работ. Прымяненне сярэдне-статыстычных індексаў не кампенсуе рост цэны энэргааносібнага і матэрыяльных рэсурсаў, эксплуатацыі машын і механізмаў і ў цэлым кошту будаўнічых мантажных работ, кошту абсталявання, іншых работ і затрат (камандзіравочных затрат, раз'язнага характару работ і перавозкі людзей) і прыводзіць да стратнаці будаўнічай вытворчасці.

Каб выйграць конкурсныя таргі ў гэтых умовах, прэтэндэнт павінен зменшыць і без таго абмежаваную нормамі 1991 г. стартуючую цэну, скарачаць нарматыўныя тэрміны будаўніцтва, што грунтуецца на СНПЕ, які распрацаваны ў часы СССР і патрабуе перагляду і абнаўлення; павялічваць гарантыйныя тэрміны эксплуатацыі аб'ектаў больш чым на два гады ва ўмовах, калі заводы-вытворцы даюць гарантыю на тэхналагічнае абсталяванне, электрычныя, сантэхнічныя прыборы ўсяго ад 6 да 12 месяцаў.

Пры існуючым метадзе працягнення конкурсных таргоў найбольш канкурэнтаздольная аказваецца арганізацыя, размешчаная ў рэгіёне будаўніцтва аб'екта. Зноў жа гэта звязана з тым, што праектная дакументацыя, якая зацверджана ва ўстаноўленым парадку і прайшла дзяржаўнае пазаведаснае экспертнае, не ўтрымлівае дадатковых затрат, звязаных з камандзіраваннем работнікаў, перавозкай людзей, рухомым і раз'язным характарам работ, патрэбных іншага роду арганізацыя. «Прыязна» да аб'екта будаўніцтва і каэфіцыент, які ўлічвае пастаўку мясцовых матэрыялаў і іх пастаўшчыкоў.

Па аб'ектах, дзе прызнана пераможцам ААТ «Салігорскрамбуд», мы правалі адкрытыя конкурсныя таргі шляхам перагавораў, аб'яў у Інтэрнэце, газетам і часопісах на 94 віды работ, у тым ліку мантажных і спецыяльных. У выніку былі заключаны 94 дагаворы на аказаных работ. Асноўнымі субпадрядчыкамі на выкананне ўказаных работ ста-

лі арганізацыі, размешчаныя ў нашым рэгіёне, з якімі мы працуем не адзін год. І калі б не было конкурсных таргоў, мы б ім усё роўна аддалі перавагу і заключылі дагаворы субпадряду. У іх ёсць адпаведныя ліцэнзіі, становаўныя водгукі заказчыку па якасці работ, няма неабходнасці аплачваць дадатковыя камандзіравочныя затраты. А СУМ-96 — адзіная рэспубліканская арганізацыя, якая можа выконваць работы па будоўлях паліў. Гэта значыць, выпадковых арганізацыяў для выканання работ не аказалася, і сэнсу правядзення конкурсных таргоў у 2006 годзе на субпадрядных работах не было.

Таму лагічна, што пасля аналізу падобнай сітуацыі ў цэлым па рэспубліцы быў выданы Указ Арганізацыя Рэспублікі Беларусь ад 16.11.2006 г. № 676, у якім адменена правядзенне падрадчыкам, у выпадку прызнання яго пераможцам, падрадных таргоў на выкананне субпадряду — праектна-вышукowych, будаўнічых-мантажных, спецыяльных і іншых работ (паслуг). І сёння абмяжоўваюцца толькі правядзеннем перамоў, з далейшым прыняццем рашэння.

І апошняе. Існуючы парадак правядзення таргоў патрабуе афармлення вялікай колькасці папер, значнага адцягнення працоўных рэсурсаў. Каб падаць конкурсную прапанову, трэба падрыхтаваць разлікі і скамплектаваць матэрыялы на 70—90 лістах у 3 экзэмплярах на кожны аб'ект. Гэта вымушае адыягнаць амаль увесь персанал апарату дырэктары на працягу 3 дзён і нават уводзіць у штат дадатковую адзінку. Такія ж самыя страты і страты нясе кожны канкурэнт пры афармленні прапановы, а гэта ад 2 да 5 прэтэндэнтаў. У заказчыка таксама шмат непатрэбнай дадатковай работы. Неабходна арганізаваць конкурсную камісію, аформіць і падаць справядачы ў тэндэрную камісію Мінбудархітэктурны краіны і г.д.

Сёння ў рэспубліцы вядзецца барацьба з непатрэбнай і грубастай перапыскай, бюракратыяй, афармленнем не зусім патрэбных копіяў дакументаў, а мы на гэта тратым шмат энергіі, сродкаў і сіл. Не па-гаспадарска атрымліваецца.

Мікалай АШЭЙЧЫК, генеральны дырэктар ААТ «Салігорскрамбуд», заслужаны будаўнік Рэспублікі Беларусь. Лідзія ЖДАНОВІЧ, намеснік генеральнага дырэктара па эканамічных пытаннях. Валерыя РАНЦОВІЧ, начальнік каштарысна-дагаворнага аддзела.

Полны перапіс рэалізуемых тэхнікі/імушчтва будзе апублікаваны ў газеце «Связда» 13 июня. Прайс-ліст (полюны перапіс) можна поспмотреть в Интернете по адресу: www.belspeccontract.com. Справки по телефону в отделе реализации: (017) 224-20-01, 278-06-97, а также через филиалы: при войсковой части 52242, ст. Уша, г/л Красное — Справки по тел. 8-01773-98-835; при войсковой части 33190, г. Осиповичи — Справки по тел. 8-029-7762-499; при войсковой части 63615, г. Могилев (ст. Голынец) — Справки по тел. 8-0222-21-20-10.

РУП «Белспецконтракт» реалізуе:

Автомобильную технику: ГАЗ, ЗИЛ, КРАЗ, «УРАЛ», КАМАЗ, МАЗ, УАЗ, ремкомплекты и запчасти к ним, прицепы и полуприцепы, дорожно-строительную технику, краны башенные, электрокраны, спецтехнику: топливозаправщики, автоцистерны, маслозаправщики, авиационно-подвижные электроагрегаты, унифицированные компрессорные станции, кузовы-фургонки, кунги, прицепы-цистерны, погрузчики и самопогрузчики, ремонтные мастерские и станки, электростанции и электроагрегаты, медицинскую технику и имущество, технику и имущество ветеринарного управления, технику и имущество продовольственного управления, технику и имущество СА вещевого управления, технику и имущество химического управления, приборы, лодки резиновые, палатки, парашюты и купола, связанные и радиочастотные кабели, бочки, канистры, перекачивающие станции, ЖД-цистерны и многое другое — всего более 1000 наименований.

Актуальнае інтэрв'ю

— Міхаіл Іванавіч, што ж такога гэты скрыты зямельны рынак і як яго ўстанавіць?

— Сёння, паводле дзеючага кодэкса, з правам пераходу ўласнасці на будынак праходзіць такое ж права і на зямельны ўчастак. Напрыклад, у Мінску, дзе вельмі дарагая зямля, стаіць невялікая халапа і прадаецца па неймавернай цэне. Участак аформлены ў паўшчыёвае спадчыннае валоданне, гэта значыць з'яўляецца дзяржаўнай. А чалавек быццам бы дом прадае, але на самай справе скрыта гандлюе гэтым зямельным участкам, за які яму грошы і даюць. Адсюль і пачынаецца тэндэнцыя — цэнавы рынак зямлі. Таму плануецца перайсці ў асноўным да двух тыпаў правоў — уласнасці і арэнды. Цяпер іх пяць: паўшчыёвае спадчыннае валоданне, пастаяннае і часовае карыстанне, арэнда, прыватная ўласнасць.

— Значыць, паўшчыёвае спадчыннае валоданне адмяняецца?

— Не зусім. Хоць першапачаткова так і планавалася. Пасля працяглай прапароўкі законапраекта вырашана пакінуць прадастаўленне права паўшчыёвага спадчыннага валодання жыхарам сельскай мясцовасці для будаўніцтва і абслугоўвання дома, вядзення асабістай падсобнай гаспадаркі, а таксама ў выпадку пераходу ўчастка ў спадчыну. Для тых, хто атрымаў такое права раней, да ўступлення кодэкса ў сілу, яно будзе захавана. Гэтыя права мадзяне змогуць перадаваць яго ў спадчыну. Нагадаю, паўшчыёвае спадчыннае валоданне цяпер прадастаўляецца для абслугоўвання жыллага дома ў вёсцы — да 25 сотак, у горадзе — да 15 со-

тук, для дач — 10, для вядзення фермерскай гаспадаркі — 100 га. Па новаму кодэксу, калі ўладальнік права паўшчыёвага спадчыннага валодання надумае прадаць дом, то ён павінен спачатку прыватываць зямельны ўчастак, а потым ужо прадаваць яго маёмасцю комплекс. Гэта ў любым выпадку будзе з выгадай — таму што прыватывацца ідзе па кадастравай ацэнцы. Што датычыцца вёскі, прыватывацца абшчына надорага — напрыклад, у вёсках Дзяржынскага раёна квадратны метр — два цэнтры. У Фаніпалі кошт вышэйшы — \$6. Участкі, размешчаныя ў зоне дзеяння гарадоў, з улікам газфікацыі, транспартнага забеспячэння, водазабеспячэння — увогуле там, дзе створана інфраструктура, ацэньваюцца даражэй.

— Ці не закрануць гэтыя нормы продаж кватэр?

— Не, уласнік проста плаціць арэнду плату за той зямельны ўчастак, які адведзены ЖЭС. Шматкватэрныя дамы гэта палажэнне не закранае.

— Якія яшчэ новаўвядзенні змяшчаны ў праекце кодэкса?

— Уводзіцца права выкупу арэнды. Гэта абсалютна новая норма, якая з'яўляецца крокам на шляху развіцця іпатэкі. Арэнднае права на зямельны ўчастак можна будзе закладаць пры атрыманні крэдыту ў банку. Вось бу-

дэ чалавек заправачную станцыю, выкупіўшы арэнднае права, і ў яго не хапае сродкаў. Тады ён прыходзіць у банк і атрымлівае крэдыт. Яшчэ адна навацыя — узмацняюцца гарантыі абароны правоў арэндатара. Устанаўліваецца, што мінімальны тэрмін арэнды зямельных участкаў для вядзення сельскай гаспадаркі — 10 гадоў. Сёння ён складае 5 гадоў. У праекце закона зроблена агаворка, што яго можна зменшыць, але са згоды арэндатара. Такі перыяд — як мінімум 10 гадоў — неабходны, каб быў нармальны севазадорт, каб чалавек на перспектыву мог пралічыць, што яму пасадзіць.

У праекце таксама прадугледжваецца магчымасць, а ў шэрагу выпадкаў і неабходнасць правядзення аўкцыённага па продажы зямельных участкаў у прыватную ўласнасць грамадзянам Беларусі для індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва або аўкцыённага на права заключэння дагавору арэнды.

Зямельныя ўчасткі будуць прадавацца грамадзянам для будаўніцтва толькі аднакватэрных жылых дамоў, што даць магчымасць выключыць выпадкі ўзвядзення замест іх шматпавярховых дамоў, якія з самага пачатку будуць для перапродажу кватэр.

— Як рэгулююцца пытанні пры афармленні спадчыны?

ЗРА ЦЕНЯВОГА АБАРОТУ ЗЯМЛІ ЗАВЯРШАЕЦЦА

— Сёння ўнікае такая сітуацыя: многія наўмысна не хочуць рэгістраваць права на спадчыну, гэта значыць домам карыстаюцца, але не аформляюць яго на сябе — не плаціць падатак на нерухомую маёмасць, на зямлю. Таму мы прапінваем дакладную норму — гранічны тэрмін для афармлення дакументаў на зямельны ўчастак — 18 месяцаў. Пры наяўнасці ўважлівай прычыны, калі, напрыклад, пайшоў у армію, даецца права звязваюцца ў суд, каб яшчэ на 6 месяцаў прадоўжыць гэты тэрмін. Пасля яго завяршэння мясцовыя органы ўлады праз суд прымаюць рашэнне аб адарванні зямельнага ўчастка ва ўласнасць дзяржавы.

Часта з'яўляюцца праблемы, калі дзеці і бацькі з-за развалу Саюза апынуліся ў розных дзяржавах. Які перадаць права на спадчыну? Новы закон прадастаўляе магчымасць у такім выпадку аформіць замежнаму грамадзяніну права на спадчыну на зямельны ўчастак у Рэспубліцы Беларусь. Агаворкаецца толькі адно «але»: ён ім можа карыстацца, а калі вырашыць прадаць сваю нерухомую маёмасць, то толькі грамадзяніну Беларусі або мясцоваму аргану ўлады. З аднаго боку, мы як дзяржава сьме абаранілі ад таго, каб зямлю не разбазарылі, а з другога — не парушылі ніякіх правоў таго гра-

мадзяніна, які ўступіў ва ўласнасць. Дарчы, атрыманне ў спадчыну будзе адзінай падставой атрымання замежнымі грамадзянінамі ў Рэспубліцы Беларусь зямельных участкаў ва ўласнасць.

— Як вы ў цэлым ацэньваеце якасць падрыхтоўкі новага нарматыўнага акта?

— Артыкулы кодэкса даступныя, чытабельныя. Дакумент узгоднены і гатовы да прыняцця ў Аўральнага залу. Ён можа быць разгледжаны дэпутатскім корпусам на бліжэйшых пленарных пасяджэннях. Як мяркуюцца, кодэкс пачне дзейнічаць з 1 студзеня 2008 года.

Праўда, была адна недапрацоўка, якая ўжо выпраўлена. Растлумачу, ёсць такі тэрмін «адабранне зямель для грамадскіх і дзяржаўных патрэб». Па дзеючаму механізму, спектр тых аргану, якія прымаюць рашэнне аб гэтым, залішне шырока — аж да сельскага Савета. Уявіце, вы прыватнік, а тут сельскі Савет адбірае ваш участак. Цяпер у новым законе будзе прапісана: калі ўнікае спрэчнае пытанне, то рашэнне аб адарванні прымаецца на больш высокім узроўні — або кіраўніком дзяржавы, або аблвыканкамам. Гэтыя абмежаванні неабходны, каб абараніць права грамадзян.

Наталія ІЛЫЧОВА, БЕЛТА.

Помпы ноччу адпачываюць

Аматары прымаць душ па начах не змогуць зрабіць гэта хутка

Каб пазбегнуць нерацыянальнага расходвання паліўна-энергетычных рэсурсаў, а таксама ўлічваючы той факт, што ўначы час гарадзкія спажываюць мінімум гарачай вады, спецыялісты прадпрыемства «Мінскія чэлавячы сеткі» унеслі змяненні ў рэжым работы абсталявання на цэнтральных чэлавячых пунктах. Так, з гадзіны да пяці гадзін адключачацца цыркуляцыйныя помпы на гарачым водазабеспячэнні. Гэта не вядзе да спынення водазабеспячэння спажываючай, а толькі можа выклікаць непрацяглае зніжэнне тэмпературы гарачай вады пры адкрыцці крана.

Аляксандр ФІЛІПОВІЧ, «Мінск-Навіны».

Інавацыйныя праекты — на карысць людзям і дзяржаве

Сем праектаў Міністэрства транспарту і камунікацый унесены ў Дзяржаўную праграму інавацыйнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2007—2010 гады.

Сярод іх найбольш значымі з'яўляюцца, у прыватнасці, пазятны вынасы базы УП «Мінскі авіярамонтны завод» на тэрыторыі Нацыянальнага аэрапорта «Мінск» і стварэнне Цэнтра па тэхнічнаму абслугоўванню і рамонтну новых тыпаў расійскай авіяцыйнай тэхнікі і павятрачных суднаў заходняй вытворчасці. Рэалізацыя гэтага праекта мяркуюцца на працягу 2008—2010 гадоў, у тым ліку з прыцягненнем сродкаў замежных інвестараў. Ён дазволіць рацыянальна выкарыстоўваць размешчаныя ў цэнтры сталіцы зямельныя плошчы, вынесці за межы горада ўсе работы, звязаныя са значным забруджваннем навакольнага асяроддзя, а таксама пашырыць існуючы пералік рамонтнай авіятэхнікі з прыцягненнем дадатковага аб'ёму рамонтных работ.

Яшчэ адзін праект — стварэнне сістэмы аўтаматызаванага кантролю за рухам аўтобусаў на рэгулярных маршрутах. Яго ўкараненне чакаецца ў Гомелі ў 2008 годзе, а ў далейшым і ў іншых абласных цэнтрах і сталіцы. Памяняная сістэма дазволіць, у прыватнас

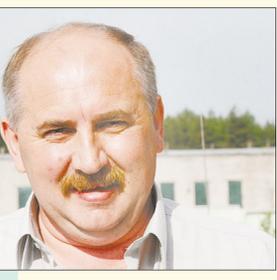
ГРОШЫ ТРЭБА ЗАРАБЛЯЦЬ

Такога крэда заўсёды прытрымліваліся і прытрымліваюцца ў добра вядомай гаспадарцы «1 Мая» з Нясвіжскага раёна

Вельмі добра прыпёк сёлетні май, і многі гараджане з зайдзрасцю глядзяць у бок вёскі: вось дзе хораша, вось бы і нам на гэту прыроду...

А як там, на гэтай прыродзе, на самай справе? Там толькі і ведаюць, што ляжачы ў цяньку, падставіўшы твар свежаму ветрыку, ды дыхаючы на поўныя грудзі гаючым вадарам разнатраўя?..

Сапраўды, ёсць там і вадар, і ветрык. А разам з тым — тая ж гарачыня, і непараўнальны з гэтай прыроднай гарачынёй справечныя гарачы на летні час, на ўвесь ясенне-летне-асенні сезон клопат пра нарыхтоўку кармоў ды пра многія іншыя неадкладныя справы. Адным словам, паляжачы ў цяньку ніяк не выпадае. Вядома, не выпадае таму, хто наперад думае пра гэты доўгі зімовы дзень. Працацелы, запылены, ён імкнецца ўсюды паспець, зрабіць як мага больш...

Увесь рацыён. І нават звыш таго. І, тым не меней, у «1 Мая» цяпер, напрыклад, маюць 10 тысяч тон якаснага кукурузнага сіласу, нарыхтаванага яшчэ ў мінулым годзе. Гэта пры тым, што ўся гадавая норма нарыхтоўкі сіласу складае ў гаспадарцы 18—20 тысяч тон. Як кажуць, запас бяды не чыніцца. Больш за тое, тэля ж «лішнія» кармы можна

паставіўшы яго ў выніку на сваё багаце забеспячэнне.

А трэба паглядзець, якое тут гэта самае забеспячэнне ў яго, так сказаць, першапачатковым стане, якія шчыльна зялёныя дываны высцілаюць палеткі гаспадаркі. Дываны — не па шчыраці прыроды, цалкам рукатворныя.

Тут, з тым каб атрымаць гэта зялёнае багацце, добра пестуюць свае травы. Не мінаюць іх усе неабходныя апрацоўкі, увесь комплекс агратэхнічных мерапрыемстваў... «Тэхналогія перш за ўсё», — падкрэсліваюць у гаспадарцы.

Разам з тым, вырастаюць добрыя травы — гэта яшчэ далёка не ўсё ў той жа адказнай корманарыхтоўчай справе. Трэба іх своечасова скасіць (каб не перастаілі), трэба зрабіць шмат чаго іншага хутка і дакладна. Працэды нарыхтаваць неабходную колькасць кармоў і куды больш важ-

кі, якая да таго не вызначалася ні тымі ж паказчыкамі, ні цяперашнім шчыраваннем людзей на палетках ды фермах.

Цяпер «на гаспадарцы» — Анатоль Рудзюк, колішні намеснік ранейшага кіраўніка і яго найгалоўнейшы памочнік ва ўсіх справах. Безумоўна, на Анатоль Рудзюка пэўным чынам «цісне» ранейшы аўтарытэт ранейшага кіраўніка, і, безумоўна, найпершая задача Анатоля Рудзюка — утрымаць тую планку тую вышыню, што ўжо былі ўзяты. І нават сказаць ва ўсёй гэтай справе сваё ўласнае слова. Пра ўсё гэта, відаць, не варта і ўзгадваць, і, дарэчы, на гэту тэму мы з новым кіраўніком і не гутарылі. Аднак ці ўдаецца? Можна смела сцвярджаць: гаспадарка пры новым кіраўніку не спыніла свайго паспяховага развіцця, яна аказалася пад добрым наглядом гэтага ж, які і раней, уцэпістага гаспадарчага вока,

2

— Ну яўна на дождж нацявае, і мы не паспеваем зачыніць чарговую яму з сенажом. А назаўтра зялёную масу зноў варушы, падсушывай. А гэта і дадатковае паліва, і якасць сенажу ўжо не тая... Наўжо і сапраўды дождж нацягне. Ужо некалькі дзён запар не абыходзіцца без яго...

Гэтыя словы гучалі з вуснаў галоўнага агранома гаспадаркі «1 Мая» Мікалая Ленкавецца, калі ён паказваў нам сваю гаспадарку, расказваў, як у ёй ідзе нарыхтоўка кармоў (я наведвалі мы яе напрыканцы мая). Мікалай Ленкавец пры гэтым, кіруючы сваім старым «ГАЗікам», на хадзі адчыніў вадзіцельскія дзверцы, прытрымліваў іх так, і стараўся прахапіць звонку хоць трохі паветра — у надзеі на няхітра склепаным «савецкім» «ГАЗіку» было душна, як у якім-небудзь жалезным бункеры. А яшчэ Мікалай Ленкавец пытаўся: «А вы ведаеце, колькі ў сельскіх спецыялістаў, механізатараў доўжыцца летам працоўны дзень? З 3—7 гадзін раніцы і да 9 вечара. Ненармаваныя такі дзень завуць. І сапраўды, нельга яго ўціснуць ні ў якія нормы. Але нам іначай і нельга...»

3

3

штодзённа надойваюць ад каровы па 21,5 літра (прыбавілі ў параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года амаль літр). Прывагі жывёлы на адкорме складаюць 916 грамаў за суткі (таксама болей). Па-ранейшаму маюць тут «багатае» мяса. Прычым яго за 4 месяцы прададзена больш, чым летась, на 500 цэнтнераў. Гаспадарка «1 Мая» па выніках мінулага года стала трэцяй у раёне. А ў Нясвіжскім раёне, варта нагадаць, вельмі добрая кампанія выдатных гаспадарка падабралася, адзін знакаміты «Сноў» чаго варты. Можна яшчэ сказаць і пра тое, што ў мінулым годзе ў «1 Мая» кукуруза (а да яе тут адносяцца з асаблівай пашанай, яе пасевы — з найлепшага, заходнеўрапейскага элітнага насення) вымахаля па тры і болей метры, што тут як ніколі шмат атрымалі яе зёрна, і пра многае іншае.

Адпаведна, і фінансавое становішча першамайцаў устойлівае, хоць штомесяц аперыруюць тут (кредыты банку за тэхніку, за будаўніцтва; падаткі; сродкі на зарабатоўку пату і г.д.) сотнямі мільёнаў. Дарэчы, а якая ў працяжніку «1 Мая» заробатная плата? У сярэднім каля 530 тысяч рублёў. Многія могуць скажаць: для вёскі нармальна. А між тым, пры тых дасягненнях, якія мае гаспадарка, магло б быць і болей. Затое сапраўдны заробатная плата, г.зн. сапраўды заробленая, у сувязі з гэтым варта зазначыць: першамайцы, які і раней, ні рубля не атрымліваюць з добра вядомага фонду падтрымкі сельгасвытворцаў. І не імкнуча да гэтага. Грошы, як чэвэра перакананыя і цяперашні кіраўнік Анатоль Рудзюк, які гэта ж лічыць галоўнаю агранома Мікалай Ленкавецца, трэба менавіта зарабляць. Самастойна. І не чакаць, што яны адкуль-небудзь звалюцца.

гэты сродак і праходзіў абкатку менавіта на палях «1 Мая». А сёлета, у красавіку, першамайцы набылі яго ў пастаяннае карыстанне або, працей кажуць, купілі... Тут жа варта нагадаць: некалі гаспадарка «1 Мая» была вельмі слаба аснашчана ў тэхнічным плане. Тут, вызначаючы шлях яе ўздыму, у першую чаргу зрабілі стаўку на сучасную высокапрадукцыйную сельскагаспадарчую тэхніку. Стаўка на тэхніку, зроблена ранейшым кіраўніком, застаецца ў сіле і пры новым кіраўніку.

Пра добрыя справы першамайцаў, пра іх умненне гаспадарыць можна яшчэ шмат чаго расказаць. Можна, напрыклад, нагадаць пра іх эфектыўныя так званыя літоўскія пашы для жыўёлы, пра тое, што, па сутнасці, толькі тут можна сустрэць незвычайную для нашых мясцін пастаянна вызначае месца яго знаходжання на полі і накіроўвае яго па строгаму курсу з тым, каб ён не апрацоўваў палеткі паўторна або, наадварот, не пакадаў на полі агрэхі. Прыбор фіксуе ў сваёй памыці ўсе праходы па полі, і, адпаведна, усю работу агрэгата можна прагледзець потым на камп'ютары, словам — пракантраляваць яе; з дапамогай GPS можна скласці камп'ютарную карту ўсіх паляў.

УЗСМ з'явіўся адносна нядаўна, яго распрацавала мінская фірма «Аграшэсурс»;

Сапраўды, нельга. Сто клопатаў у сельскага працаўніка летам. А на цяперашні час, вядома ж, найпершы клопат — пра тых ж кармы. Як звычайна, загадзя падрыхтаваліся да корманарыхтоўчай кампаніі ў «1 Мая». Пры гэтым менавіта нарыхтоўку кармоў увага тут асаблівава. Гаспадарка мае мяса-малочны накірунак, пераважна спецыялізуецца на вырошчванні і адкорме буйной рагатай жывёлы. Прычым статак тут — адзін з найбольшых як у раёне, так і ў вобласці. Так, у гэтым статаку на пачатак мая налічвалася 7314 галоў, шчыльнасць жывёлы на 100 гектараў сельскагаспадарчых угоддзяў (а гэта — канцэнтраваны, найбольш аб'ектыўны паказчык) складае ў «1 Мая» 129,6 галавы — у той час, як звычайная норма: 100 галоў на 100 га. Зра-

на і складана атрымаць выдатныя, высакаякасныя кармы. Каб у выніку мець добрыя прывагі і добрае малако не толькі цяпер, а на працягу ўсяго года, што і з'яўляецца канчатковай мэтай гаспадаркі, кожнага ўдзельніка яе корманарыхтоўчага канвеера.

Каб павысіць пажыўную каштоўнасць закладнага сенажу, забяспечыць найбольш аптымальныя ўмовы для яго працяглага захоўвання, тут да сянажнай масы абавязкова дадаюць бялалічынны кансервант, свайго роду бялалічынны. Гэта так званы «Біямас», які прыводзіць да шчыльнага засялення сенажу карыснымі бактэрыямі, да яго добра ферментацыі. Адзін грам такой дабаўкі на адну тону патрэбен, а карысць ад гэтага — неймаверная, — падкрэслівае ў гаспадарцы. Застаецца дадаць падчас нашага візіту ў яе тут на механізме, які падае бялалічынны помпу, і ў гаспадарцы вымушаны былі часова прыпыніць свой канвеер па закладванні сенажу. З тым, каб замяніць помпу. Хоць той жа гарачы час вельмі і вельмі падціскаў. Але калі ўжо тая ж тэхналогія, калі яна прыводзіць да найлепшага выніку, значыць убок ад яе — ні кроку.

Варта прызначыць: пра гаспадарку «1 Мая» ўжо расказвалася ў нашай газеце. Яшчэ раней. Варта таксама ўдакладніць: яшчэ каля года таму яе ўзначальваў Ігар Макара (цяпер ён — старшыня Нясвіжскага райвыканкама). Пры ім і пачаўся сапраўды ўздым гэтай гаспадар-

пад наглядом кіраўніка, які роўна стаўку на граматнае кваліфікаванае вядзенне ўсёй справы. «Захаваўшы ўсіх патрэбных агратэхнічных правілаў» і прымяніўшы неабходныя агранічаныя тэрмінаў — гэта ці не самая галоўная ўмова паспяховага гаспадарання на зямлі», — падкрэслівае Анатоль Рудзюк падчас адной з ранейшых сустрэч. Ну, а пра тое, што ў гаспадарцы разам з тым таксама ўдзялялі і ўдзяляюць павышаную ўвагу яе належнаму тэхнічнаму аснашчэнню, — размова асобная. Аднак што першамайцы маюць на сённяшні дзень?

Ужо гаварылася пра іх вялікі статак, які пры гэтым працягвае расці. Ён ужо ў недалёкім часе павялічыцца яшчэ на 600 галоў — з узвядзеннем тут новай малочна-таварнай фермы (яе будаўніцтва ідзе пэўным ходам). Дарэчы, з разлікам на гэты паліўненне ў гаспадарцы закладваецца цяпер на новы сезон і сваю кармавую базу. У «1 Мая» маюць гэткае багаце разнатраўя, вядома ж, маюць і багаце малака. У прыватнасці, цяпер у ёй

Іван БАРАНОЎСКІ.

4

4

4

4

4

Крэмаш адрзел рэкламы 281-17-79

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

Прадаецца

- Прадам ці здам у арэнду дом з г/п, лазняй, маецца сад, агарод, побач лес, рака, зручны паводз'е, у Бярэзінскім раёне.
- Тэл.: (8-017) 231-16-23.
- Тэрмінова прадаю кватэру 2-пакаёвую ў Мінску па вул. Асіпенкі, маецца тэлефон, балкён і добрыя суседзі, 83 тыс. у.а.
- Тэл.: (8-017) 233-33-40, 8-029-335-67-07.
- Дом у г.п. Гарадзья, 113 кв. м, маецца газ, вада, гараж, г/п, участак 20 сотак.
- Тэл.: (8-01770) 5-75-48, пасля 20.00.
- Прадам ці абмяняю 3-пакаёвую кватэру, маецца кабельнае ТБ, дамафон у г. Берасно.
- Тэл.: (8-01715) 56-360.
- Дом, тры км ад г. Мядзел, ёсць сад, агарод.
- Тэл.: (8-01797) 38-170.
- Цудоўная 3-пакаёвая кватэра ў раённай Гарадку, дом цагляны, 2 паверхі, тэлефон, гараж. Магчымы абмен на Мінск, Віцебск, магчыма даплата. Варыянты.
- Тэл.: 8-029-216-17-09.
- Дача, 40 км ад Мінска, маецца лазня, гараж, склеп, дзве цяплицы, г/п, пасека, участак 20 сотак.
- Тэл.: 8-029-754-08-85.
- Мянюю 1-пакаёвую прыватна-каватэру ў Віцебску на кватэру любую ў г. Мінску.
- Тэл.: (8-0212) 96-31-62.
- Кватэра 2-пакаёвая з усімі выгодамі ў Стаўбцоўскім раёне (70 км ад Мінска), маюцца г/п, агарод, побач цудоўны лес, рака.
- Тэл.: 8-029-760-06-27.
- Вялікі драўляны дом у в. Чабусы Любанскага раёна, маюцца г/п, сад, агарод 60 сотак, добрыя транспартныя зносіны.
- Тэл.: (8-01710) 61-645.
- Дом драўляны ў в. Валкалаты Докшыцкага раёна, 98 кв. м.
- Тэл.: (8-01797) 36-752.
- Катэдж 2-паверховы з

абмяняць у некага на дадатковую колькасць жывёлы для свайго статаку. А першамайцы вельмі актыўна купляюць маладняк у іншых гаспадарках. Вядома, з тым, каб паставіць яго ў сябе на адкорм. Статак, нягледзячы на тое, што першамайцы рэгулярна адпраўляюць сваю жывёлу на мясакамбінаты, ніколі не змяншаецца. Нават павялічваецца. Напрыклад, сёлета, у параўнанні з мінулым годам, у ім стала больш амаль на сто галоў. Сёлета ж, за 4 месяцы, дзве тысячы галоў маладняку першамайцы менавіта купілі,

Тэл.: (8-017) 295-96-84, 8-029-654-11-62.

- Самаробны трактар (бензінавы) з прычэпам, 950 у.а., торг.
- Тэл.: (8-01770) 35-363, пасля 15.00.
- Пчолы карпатка з вуллямі і без, пасека каля Радашковічаў.
- Тэл.: 8-029-754-08-85.
- Біблія, стан кнігі выдатны, 5000 руб., вышлю поштай.
- Тэл.: 8-0212-96-31-62.
- Да «Рэно-Эспейс» 1988 г.в.: капот — 65 у.а., спружыны задняй падвескі — 40 у.а.
- Тэл.: (8-017) 295-96-84, 8-029-654-11-62.
- Брыгада выканае ўсе будаў-

нічныя работы з матэрыялаў за-казчыка хутка і якасна.

Тэл.: 8-029-761-87-25.

Куплю

- Трактар МТЗ.
- Тэл.: 8-029-655-07-16.
- Старыя фотаапараты, аб'ектывы, часопіс «Советское фото» № 4 за 1969 г.
- Тэл.: 8-029-850-17-29.
- Трактар Т-16, ці самаробны дызельны, магчымы ў нерабочым стане.
- Тэл.: 8-029-553-05-63.
- Пярэдні мост, заднюю камеру і іншыя з'ч да Т-40.
- Тэл.: 8-029-316-05-36.

Шчыра вінуем з 60-гаддзем Леаніда Міхайлавіча СІДА з г.п. Любча.

Дарогі чалавек, хай даўжэй працягнецца жыццёвы твой век.

Кумы, суседзі!

Дарагога і люблага ўнука Сяргея Уладзіміравіча КОУЗНА з в. Свідна вінуем з днём нараджэння. Жадаю моцнага здароўя, радасці і шчасця ў жыцці, паспяхаў у справах, павялічэння.

Бабуля Марыя, в. Такаўшчына.

ЗАО «Агрэст» інфармуе свайх акцыйнераў

О ПРОВЕДЕНИИ ВНЕОЧЕРЕДНОГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ

18 июня 2007 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Филимонова, 2. Повестка дня: подведение итогов работы предприятия за 1-й квартал 2007 г., внесение изменений и дополнений в уставные документы в связи с изменением законодательства, увеличение Уставного фонда.

КУП «Мінский областной центр учета недвижимости» 12.06.2007 г. **проводит аукционные торги** по продаже легковой автомашины «Пежо-607», севдан, 2001 года выпуска. Начальная цена — 31104000 бел. рублёў з НДС. **Контактный телефон (8-017) 224-61-34. Наш сайт в Интернете: www.rlt.by.**

Дзіцячыя «калякі» і дарослыя «малякі»

У першы дзень лета ў сталічным магазіне-галерэі «Падземка» адкрылася незвычайная выстава. Яе аўтары — мастак Аляксей Хавічкін (ён жа «Саша» з дуэта «Саша і Сірожа») і яго дачка Аня. Мастачка-пачатковец, дарэчы, якраз у чэрвені святкуе сваё 5-годдзе, так што «Калёны-малякі» (так называецца выстава) сталі своеасаблівым падаркам з нагоды лета і дня нараджэння.

«Дачка дастакова даюно малявала, але гэтай вясной я ўпершыню даў ёй палатно. Вынік мне парадаваў і натхніў адначасова, — расказаў задоволены Аляксей. — Словам, я дамалваў гэту карціну. Так і пачалася наша сумесная творчасць». Усяго ў актыўны таты і дачкі — каля дзевяці «сааўтарскіх» работ. Як гэта атрымалася ў Аляксея і Ані, можна убачыць у галерэі да 15 чэрвеня.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Фота БЕЛТА.

